

Vysoká škola ekonomická v Praze

Fakulta informatiky a statistiky

obor informatika

2007

**Srovnání portálů zdravotních pojišťoven z pohledu
malého a středního podniku jako zaměstnavatele**

(bakalářská práce)

Vypracoval: Jiří Pokorný

Vedoucí práce: Ing. Jan Klas, Ph.D.

zadani

Prohlášení

Prohlašuji, že bakalářskou práci na téma „Srovnání portálů zdravotních pojišťoven z pohledu malého a středního podniku jako zaměstnavatele“ jsem vypracoval samostatně.

Použitou literaturu a podkladové materiály uvádím v přiloženém seznamu zdrojů.

7. 12. 2007

.....
podpis

Abstrakt

Práce se zabývá srovnáním portálů zdravotních pojišťoven z hlediska malého a středního podniku jako zaměstnavatele. Cílem práce je poskytnout zaměstnavateli srovnání a přehled o všech možnostech elektronického podání zdravotního pojištění za zaměstnance u vybraných zdravotních pojišťoven. Práce je rozdělena do čtyř částí. V první části je uveden úvod do problematiky odvodu zdravotního pojištění elektronickou formou, seznam zdravotních pojišťoven, se kterými lze elektronicky komunikovat. Dále jsou popsány veškeré náležitosti, které jsou pro tuto formu komunikace zapotřebí. Druhá část se již zabývá konkrétními řešeními elektronické komunikace jednotlivých zdravotních pojišťoven. V další kapitole je kladen důraz na stručné popsání všech funkcionalit, které zdravotní pojišťovny prostřednictvím svých portálů nabízí. Poslední část se více zaměřuje na problematiku elektronického podání očima zaměstnavatele, který má o elektronickou komunikaci s pojišťovnami zájem a dosud nebyl s žádnou formou elektronické komunikace s institucemi seznámen. Též zkoumá problematiku certifikátů, včetně jejich cen a použití. Srovnání je tedy více zaměřeno na běžnou praxi. Jsou zde uvedeny výhody a nevýhody jednotlivých řešení. V závěru kapitoly je obsaženo srovnání jednotlivých řešení.

Obsah

1	ÚVOD	6
2	CÍL PRÁCE	7
3	ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNY	10
3.1	PODMÍNKY, KTERÉ MUSÍ MSP SPLŇOVAT PRO ELEKTRONICKOU KOMUNIKACI	11
3.1.1	<i>Sepsání smlouvy s pojišťovnou</i>	11
3.1.2	<i>Certifikát</i>	11
3.1.3	<i>Portál</i>	13
4	NÁHLED NA ŘEŠENÍ KONKRÉTNÍCH ZDRAVOTNÍCH POJIŠŤOVEN	14
4.1	VŠEOBECNÁ ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNA ČR.....	14
4.1.1	<i>Uznávané certifikační autority</i>	14
4.1.2	<i>Prostředí portálu VZP ČR</i>	16
4.2	ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNA MINISTERSTVA VNITRA ČR.....	27
4.2.1	<i>Prostředí portálu ZP MVČR</i>	29
4.3	HUTNICKÁ ZAMĚSTNANECKÁ POJIŠŤOVNA.....	32
4.3.1	<i>Elektronická přepážka</i>	32
4.4	PORTÁL ZDRAVOTNÍCH POJIŠŤOVEN.....	36
4.4.1	<i>Pojišťovny využívající Portál ZP</i>	37
4.4.2	<i>Portál ZP</i>	39
4.4.3	<i>Řešení jednotlivých zdravotních pojišťoven</i>	40
5	ŘEŠENÍ FUNKCIONALITY ZDRAVOTNÍCH POJIŠŤOVEN	42
5.1	POROVNÁNÍ FUNKCIONALITY PORTÁLŮ ZDRAVOTNÍCH POJIŠŤOVEN	42
5.1.1	<i>Řešení VZP ČR</i>	42
5.1.2	<i>Řešení ZP MVČR</i>	43
5.1.3	<i>Řešení Hutnické zaměstnanecké pojišťovna</i>	44
5.1.4	<i>Řešení Portálu ZP</i>	44
6	CERTIFIKÁTY	47
6.1	VOLBA VHODNÉHO CERTIFIKÁTU	47
6.1.1	<i>Potřebné certifikáty od jednotlivých certifikačních autorit pro elektronickou komunikaci</i>	50
7	ZÁVĚR A DOPORUČENÍ	54
8	SEZNAMY A PŘÍLOHY	57

1 Úvod

Odvod zdravotního pojištění za zaměstnance je jednou z mnoha povinností zaměstnavatele. Tato povinnost v sobě zahrnuje určité administrativní úkony, které znepříjemňují zaměstnavateli život. Na úplném konci 20. století, díky přijatému zákonu o elektronickém podpisu, vzniklo v ČR řešení, které tuto nepříjemnost eliminuje. Naskytla se tu možnost podání zdravotního pojištění za zaměstnance elektronickou formou. Jelikož v České republice existuje celkem devět zdravotních pojišťoven, můžeme se domnívat, že vzniklo také devět různých řešení, jak touto formou zdravotní pojištění odvádět.

Uvalení nucené správy na Všeobecnou zdravotní pojišťovnu, jakožto největší zdravotní pojišťovnu v České republice s největším počtem pojištěnců, mělo za následek odchod velkého počtu pojištěnců ke konkurenčním zdravotním pojišťovnám.

Malý a střední podnik (dále jen MSP) je povinen ze zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění odvádět zdravotním pojišťovnám zdravotní pojištění za zaměstnance. To může být odvedeno klasickou papírovou formou nebo dnes již známou, časově méně náročnou a preferovanou elektronickou cestou. Jednotlivé zdravotní pojišťovny si elektronickou komunikaci vyřešili po svém. Pro MSP to znamená za každého zaměstnance, jenž je pojištěn u dané pojišťovny, odvádět zdravotní pojištění odlišným způsobem.

Následkem těchto změn bylo to, že zaměstnavatel byl stále častěji nucen komunikovat s více zdravotními pojišťovnami. Když se objevila možnost komunikovat s těmito pojišťovnami elektronicky, byl zaměstnavatel postaven před další problém, protože každá z pojišťoven si vyřešila svou elektronickou komunikaci po svém. To je také hlavním důvodem, proč jsem si zvolil bakalářskou práci na toto téma.

Srovnání portálu zdravotních pojišťoven je široké téma, tudíž se budu zabývat zejména využitím elektronického podpisu a popisem jednotlivých služeb, které portály zdravotních pojišťoven nabízejí.

2 Cíl práce

Bakalářská práce se zabývá srovnáním portálů zdravotních pojišťoven z věcného pohledu (z pohledu MSP). Portálem se rozumí řešení, které zdravotní pojišťovna používá ke komunikaci s MSP. Cílem práce je tato řešení zmapovat, stručně popsat, mezi sebou porovnat a rovněž porovnat možnosti využití kvalifikovaných a komerčních certifikátů malými a středními podniky pro přístup a autentizaci na portálech.

Cíl práce:

1. Zmapovat řešení jednotlivých zdravotních pojišťoven pro elektronické podání MSP.
2. Zmapovat základní funkcionalitu jednotlivých řešení.
3. Zmapovat možnosti využití různých druhů komerčních a kvalifikovaných certifikátů v jednotlivých řešeních.

Způsob dosažení cílů:

1. Zmapování existujících zdravotních pojišťoven.

Zmapování zdravotních pojišťoven bude provedeno na základě seznamu pojišťoven registrovaných u Ministerstva zdravotnictví České republiky. Výstupem bude přehled zdravotních pojišťoven působících na území České republiky. Dále budou uvedeny podmínky, které MSP musí splňovat pro elektronickou komunikaci. Seznam a podmínky jsou uvedeny v kapitole 3.

2. Zmapování řešení pro elektronickou komunikaci zdravotních pojišťoven.

Zmapování řešení pro elektronickou komunikaci bude provedeno na základě seznamu zdravotních pojišťoven uvedených v bodě 1. Řešení zdravotních pojišťoven bude zmapováno prostřednictvím informací o těchto řešeních, které jsou dostupné na webových stránkách pojišťoven ve formě dokumentace k jednotlivým portálům zdravotních pojišťoven. Výstupem bude přehledná tabulka, kde budou

obsaženy jednotlivé zdravotní pojišťovny a řešení dostupná pro elektronickou komunikaci s nimi. Řešeno v kapitole 4.

3. Zmapování a srovnání základní funkcionality jednotlivých řešení.

Funkcionalita řešení pro elektronickou komunikaci zdravotních pojišťoven vychází z informací dostupných klientům prostřednictvím demoverzí, nápověd a případně dalších poskytnutých informací, dostupných na kontaktních adresách. Struktura mapování bude řešena přehledem základních funkcionalit dostupných uživateli-zaměstnavateli, jejich stručným popisem a dalšími významnými informacemi. Výstupem mapování bude přehledná tabulka srovnávající řešení podle základní funkcionality. Řešeno v kapitole 5.

4. Zmapování a srovnání možnosti využití různých druhů certifikátů.

Certifikáty budou zmapovány na základě dostupné dokumentace jednotlivých řešení zdravotních pojišťoven uvedených v bodě 2. Certifikáty budou srovnány podle jednotlivých druhů, které jsou zapotřebí k přístupu do portálů zdravotních pojišťoven. Výstupem mapování bude přehled řešení podporovaných komerčních a kvalifikovaných certifikátů a možnosti jejich použití. Dalším výstupem bude přehled certifikátů podporovaných napříč řešeními zdravotních pojišťoven. Řešeno v kapitole 6.

Přínos práce

Přínosem práce je srovnání forem elektronické komunikace, které poskytují portály zdravotních pojišťoven malým a středním podnikům jako zaměstnavatelům.

Tento přínos je pro MSP významný, protože:

1. přispěje k seznámení MSP s možnými službami, které mohou použít při elektronické komunikaci se zdravotními pojišťovnami (jaké služby existují, jaké mají základní vlastnosti),

2. přispěje k vyjasnění často kladené otázky, jaký certifikát (komerční/kvalifikovaný, od kterého poskytovatele) je pro MSP vhodné použít ke komunikaci se zdravotními pojišťovny.

Z akademického hlediska mezi přínosy práce patří:

1. zmapování a srovnání služeb, které poskytují portály zdravotních pojišťoven ke komunikaci s MSP,
2. zmapování kvalifikovaných a komerčních certifikátů (včetně orientačních cenových hladin), podporovaných jednotlivými službami, srovnání certifikátů podle toho, u kterých pojišťoven/služeb jej lze využít.

3 Zdravotní pojišťovny

V této kapitole je uveden počet zdravotních pojišťoven v České republice na základě seznamu zdravotních pojišťoven registrovaných u Ministerstva zdravotnictví ČR. Dále jsou uvedeny obecné zásady pro MSP, který chce elektronickou komunikaci využívat.

V České republice existuje celkem 9 zdravotních pojišťoven [28]:

- Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR,
- Zdravotní pojišťovna Ministerstva vnitra ČR,
- Hutnická zaměstnanecká pojišťovna,
- Oborová zdravotní pojišťovna,
- Česká národní zdravotní pojišťovna,
- Revírní bratrská pokladna,
- Zdravotní pojišťovna METAL-Aliance,
- Zdravotní pojišťovna Škoda,
- Vojenská zdravotní pojišťovna.

Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR je vázána zákonem č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky. Ostatní pojišťovny jsou vázány zákonem č. 280/1992 Sb., o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách.

Svoje vlastní řešení pro odvod zdravotního pojištění má Všeobecná zdravotní pojišťovna, zdravotní pojišťovna Ministerstva vnitra a Hutnická zaměstnanecká pojišťovna. Zbývající pojišťovny využívají jeden systém, který se jmenuje Portál zdravotních pojišťoven (Portál ZP).

3.1 Podmínky, které musí MSP splňovat pro elektronickou komunikaci

V této kapitole jsou uvedeny základní podmínky, které jsou důležité pro elektronickou komunikaci se zdravotními pojišťovny. Bez těchto náležitostí není elektronická komunikace ze strany MSP možná.

3.1.1 Sepsání smlouvy s pojišťovnou

Z důvodu toho, že zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (dále jen zákon o elektronickém podpisu) neobsahuje všechny náležitosti, které jsou pro elektronickou komunikaci s pojišťovny potřebné, je nutné tyto náležitosti uvést ve smlouvě. Nutno uvést [převzato: 1]:

- ✓ způsob šifrování (není vymezen zákonem),
- ✓ přiřazení fyzické osoby certifikátu,
- ✓ které Certifikační autority považují obě strany za důvěryhodné,
- ✓ kdy zanikne možnost elektronicky komunikovat,
- ✓ rozsah komunikace,
- ✓ dohodu o tom, že elektronicky podepsané dokumenty jsou stejné právní síly jako podepsané písemnosti,
- ✓ dohodu o zodpovědnosti partnera za ochranu svých osobních dat a svého certifikátu.

3.1.2 Certifikát

Pro elektronickou komunikaci se zdravotní pojišťovnou musí být MSP vlastníkem elektronického certifikátu.

Certifikát je datová zpráva, která je vydávána poskytovatelem certifikačních služeb, spojuje data pro ověřování elektronických podpisů s podepisující osobou nebo subjektem a umožňuje ověřit její identitu, nebo spojuje data pro ověřování elektronických značek s označující osobou a umožňuje ověřit její identitu [2].

Tento digitální průkaz totožnosti dle zákona o elektronickém podpisu obsahuje [3]:

- unikátní sériové číslo,
- datum počátku a konce platnosti certifikátu (nejčastěji 1 rok),
- identifikační údaje subjektu, kterému je certifikát vydán,
- veřejný klíč,
- identifikační údaje subjektu, který certifikát vydal, tedy certifikační autority.

Vlastnosti komerčních certifikátů nejsou v zákoně nijak specifikovány, kvalifikované certifikáty mají ze zákona jasně a velmi podrobně definované vlastnosti.

Kvalifikovaný certifikát

Kvalifikovaný certifikát je certifikát vydaný podle zákona o elektronickém podpisu a obsahuje položky podle § 12 tohoto zákona. Je to plnohodnotný certifikát, který je ze zákona akceptován stejně jako občanský průkaz [4].

Komerční certifikát

Certifikát, který se používá například při styku mezi firemními subjekty nebo pro potřeby internetového bankovníctví. Tento typ certifikátu je vydáván také poskytovateli certifikačních služeb, kteří nemají potřebnou akreditaci. Zákon o elektronickém podpisu komerční certifikát nijak nezmiňuje a neupravuje [5].

Oprávnění vydávat kvalifikovaný certifikát má pouze kvalifikovaný poskytovatel certifikačních služeb neboli akreditované certifikační autority. Certifikační autorita je podle zákona o elektronickém podpisu definována jako nezávislá strana elektronické komunikace, která je pro komunikující strany důvěryhodná, zabývá se vydáváním certifikátů a zajišťuje související služby [4].

Platnost certifikátu je omezena ryze z bezpečnostních důvodů. Kvalifikovaný certifikát má vždy platnost jednoho roku, komerční může mít platnost na 6 měsíců a 1 rok. Záleží na použití kryptografického klíče (6 měsíců – použití 512 bitového, 12 měsíců – použití 1024 bitového kryptografického klíče) [převzato: 6].

Pokud má MSP nainstalován příslušný certifikát, nabízí se mu možnost komunikovat se zdravotními pojišťovnami velmi rychlou a jednoduchou formou. Zjednoduší se administrativa, komunikace s pojišťovnami a v neposlední míře ušetří čas.

3.1.3 Portál

Pod pojmem portál si lze představit vchod do elektronického systému určité organizace prostřednictvím internetu. Je to vstupní brána do informačního systému, která uživateli nabízí určité služby. Portál zdravotních pojišťoven je tedy místo, kde se tyto služby nacházejí a poskytují uživateli dostatečný komfort při využívání těchto služeb.

4 Náhled na řešení konkrétních zdravotních pojišťoven

V této kapitole jsou zmapována řešení elektronické komunikace zdravotních pojišťoven dle zjištěných v kapitole 3. Mapování řešení pro elektronickou komunikaci zdravotních pojišťoven vychází z informací dostupných klientům prostřednictvím webových stránek pojišťoven ve formě dokumentace k jednotlivým portálům zdravotních pojišťoven, popřípadě z dotazů na kontaktních adresách. Výstupem je přehledná tabulka, kde jsou obsaženy jednotlivé zdravotní pojišťovny a řešení dostupná pro elektronickou komunikaci s nimi.

4.1 Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR

Všeobecná zdravotní pojišťovna (dále jen VZP ČR) je s více než 6,5 miliony klientů největší zdravotní pojišťovnou v České republice, má za sebou 15 let své činnosti a dlouhodobě patří k základním pilířům systému zdravotnictví v České republice [7]. Je to silná finanční instituce, která bez ohledu na sociální postavení svých klientů platí za jim poskytnutou zdravotní péči, hrazenou z veřejného zdravotního pojištění, kterou mohou čerpat na celém území republiky [8].

Pro elektronickou komunikaci s VZP ČR musí MSP splňovat následující požadavky [9]:

- podepsaný dodatek ke smlouvě s VZP ČR,
- vlastnit příslušné certifikáty pro přístup, elektronický podpis a mít je zaregistrované u příslušného Územního pracoviště VZP ČR (ÚP VZP ČR).

4.1.1 Uznávané certifikační autority

VZP ČR uznává tyto certifikační autority[9]:

- První certifikační autorita, a.s. (I. CA, komerční i kvalifikovaný).
- Česká pošta, s. p. (PostSignum, komerční VCA i kvalifikovaný QCA).
- eIdentity, a.s. (ACAeID, komerční i kvalifikovaný).

Akceptovány jsou také certifikáty vydávané bankovními ústavy k systémům elektronického bankovníctví:

- Česká spořitelna, a.s. (I. CA, komerční).
- Komerční banka, a.s. (DCS CA KB, komerční).
- Československá obchodní banka, a.s. (I. CA, komerční).

V následující tabulce (viz tabulka 1) jsou podrobně popsány druhy certifikátu a jejich vlastnosti.

Tabulka 1: Přehledné zobrazení jednotlivých druhů certifikátů a jejich standardní využití

Vydavatel	Druh certifikátu	Popis	Použití pro portál VZP ČR
První certifikační autorita, a.s.	Komerční	Komerční certifikát vydávaný I. CA (http://www.ica.cz)	Přístup i podepisování
První certifikační autorita, a.s.	Kvalifikovaný	Kvalifikovaný certifikát vydávaný I. CA (http://www.ica.cz)	Podepisování
Česká pošta, s.p.	Komerční	Komerční certifikát vydávaný PostSignum (http://vca.postsignum.cz)	Přístup i podepisování
Česká pošta, s.p.	Kvalifikovaný	Kvalifikovaný certifikát vydávaný PostSignum (http://qca.postsignum.cz)	Podepisování
eIdentity, a.s.	Komerční	Komerční certifikát vydávaný eIdentity (https://www.eidentity.cz)	Přístup i podepisování
eIdentity, a.s.	Kvalifikovaný	Kvalifikovaný certifikát vydávaný eIdentity (https://www.eidentity.cz)	Podepisování
Česká spořitelna, a.s.	Komerční	Certifikát služby elektronického bankovníctví vydávaný První certifikační autoritou I.CA (http://www.csas.cz)	Přístup i podepisování
Komerční banka, a.s.	Komerční	Certifikát služby elektronického bankovníctví vydávaný certifikační autoritou Komerční banky DCS CA KB (http://www.mojebanka.cz)	Přístup i podepisování
Československá obchodní banka, a.s.	Komerční	Certifikát služby elektronického bankovníctví vydávaný První certifikační autoritou I.CA (http://www.csob.cz)	Přístup i podepisování

[zdroj: <http://www.vzp.cz/cms/internet/cz/Vseobecne/Portal/Certifikaty>]

Z tabulky je patrné, jaký druh certifikátu je vhodný pro tu kterou činnost. Pokud chceme používat Portál VZP ČR, musíme mít k dispozici buď některý z komerčních certifikátů, který budeme používat pro přihlašování a podepisování, nebo kombinaci komerčního certifikátu a kvalifikovaného certifikátu. Kvalifikovaný pro podepisování a komerční pro přístup do Portálu.

Pokud si MSP vybere příslušný certifikát, který musí být nainstalován v počítači, ze kterého bude komunikovat s VZP ČR, provede jeho export pro potřeby spárování s klientským uživatelským účtem pro přístup do extranetu. Soubor, exportovaný do formátu DER¹, je třeba uložit na disketu a s touto disketou se dostavit na příslušné ÚP VZP ČR, která provede napárování² certifikátu do systému. Osobní kontakt s pojišťovnou je tedy nevyhnutelný [převzato: 10].

4.1.2 Prostředí portálu VZP ČR

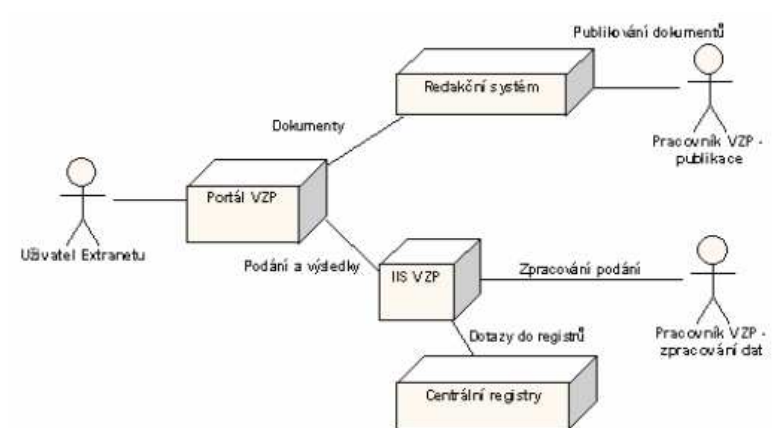
Portál VZP ČR je dostupný na adrese www.vzp.cz, kde se v horní části nachází odkaz s přesným názvem Portál VZP ČR. Na těchto stránkách se uživatel může pohybovat běžným způsobem navigace, na který je zvyklý z jiných částí internetu.

Prostřednictvím Portálu VZP ČR jsou uživatelům zpřístupňovány publikované dokumenty a aplikace. Jedná se o aplikace Elektronické podatelny VZP ČR, pomocí kterých mohou oprávnění uživatelé předávat informace do *Interního informačního systému* VZP ČR (IIS VZP ČR) ve formě vyplňovaných formulářů, nebo naopak informace z IIS získávat. Jak tento průběh informací funguje, znázorňuje následující schéma (viz obr. 1) [převzato: 11].

¹ Binárně kódovaný certifikát X 509 bez privátního klíče

² Párování certifikátu je registrace klientova certifikátu do systému Portálu VZP ČR a jeho provázání ke konkrétnímu smluvnímu subjektu

Obrázek 1 Schéma vztahů mezi Portálem VZP ČR a okolím

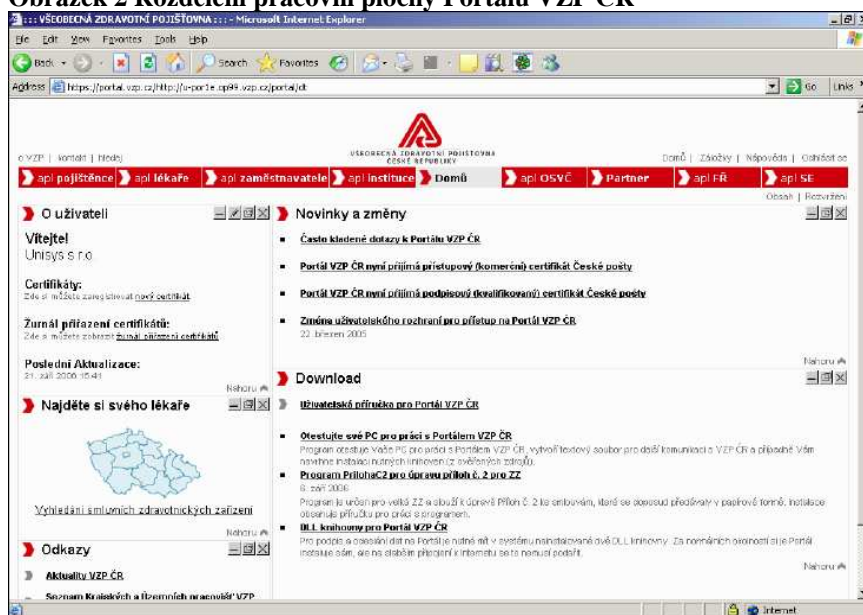
[zdroj: http://www.vzp.cz/cms/internet/cz/Vseobecne/Portal/uzivatelska-dokumentace-portal/UP_EX-El-pod-Uvod_1_3.pdf]

Portálová plocha

Po vstoupení do prostředí Portálu VZP ČR se zobrazí hlavní pracovní plocha (viz obr. 2), kterou je možné rozdělit na dvě části:

- navigační lišta se záložkami v horní části,
- hlavní část s kanály dokumentů a aplikací.

Obrázek 2 Rozdělení pracovní plochy Portálu VZP ČR

[zdroj: http://www.vzp.cz/cms/internet/cz/Vseobecne/Portal/uzivatelska-dokumentace-portal/UP_EX-El-pod-Uvod_1_3.pdf]

Záložky a kanály

Záložky se nacházejí v horní červené liště a fungují jako internetové odkazy. Podle zvolené záložky se příslušná oblast zobrazí. Oblast se skládá z jednotlivých portálových kanálů. Portálové kanály umožňují uživateli si přizpůsobit zobrazení jednotlivých aplikací. Mohou obsahovat např. složky s odkazy na dokumenty, odkazy na aplikace v prostředí portálu nebo přímo samotné aplikace ve formě vstupního formuláře (viz obr. 3). Na rozdíl od uspořádání záložek, zobrazování kanálů a jejich uspořádání může uživatel ovlivnit nastavením svého uživatelského profilu, tedy vše si přizpůsobit svým potřebám.

Obrázek 3 Možnosti rozvržení kanálů v oblasti pracovní plochy

[zdroj: http://www.vzp.cz/cms/internet/cz/Vseobecne/Portal/uzivatelska-dokumentace-portal/UP_EX-EI-pod-Uvod_1_3.pdf]

Nastavení kanálů umožňuje uživateli poměrně široké možnosti nastavení včetně těch, které mají informační charakter např. zobrazení aktualit, informace o VZP, informace o nových produktech atd. [11].

Práce s certifikáty

Certifikát je nedílnou součástí přístupu na Portál VZP ČR, jak již bylo uvedeno výše. Portál nabízí následující funkce pro práci s certifikáty:

a) Samoproloužení certifikátu

Je proces, pomocí kterého si stávající uživatel portálu může zaregistrovat nový přístupový nebo podpisový certifikát zejména tehdy, kdy se blíží konec platnosti stávajících certifikátů. Toto není umožněno novým uživatelům portálu.

b) Přiřazení certifikátů

Nabízí uživateli přehled o tom, jaké certifikáty jakých typů má již přiřazené, jakou mají platnost apod. Aplikace se zobrazuje do samostatného okna.

Obrázek 4 Rozhraní pro vložení nového certifikátu

Nový certifikát

Vyberte soubor: Procházet...

Soubor musí obsahovat certifikát ve formátu DER - binárně kódovaný certifikát X.509 bez privátního klíče.

Typ certifikátu: Podpisový
(Podpisový certifikát slouží k vytváření elektronického podpisu při podání do Elektronické podatelny Portálu VZP. Může to být kvalifikovaný certifikát od akreditované certifikační autority ve smyslu zákona č. 227/2000 Sb. nebo komerční certifikát od certifikační autority, kterou VZP akceptuje jako důvěryhodnou.)

Přístupový
(Přístupový certifikát slouží k ověřování identity uživatele při vstupu na extranetový Portál VZP. Může to být komerční certifikát od certifikační autority, kterou VZP akceptuje jako důvěryhodnou.)

Podpsat a odeslat Zrušit

Zavřít okno

[zdroj: http://www.vzp.cz/cms/internet/cz/Vseobecne/Portal/uzivatelska-dokumentace-portal/UP_EX-EI-pod-Uvod_1_3.pdf]

Po zvolení vhodného certifikátu je z bezpečnostních důvodů třeba každý import obou typů certifikátů před vlastním odesláním opatřit elektronickým podpisem.

c) Zobrazení žurnálu přiřazení certifikátů

V žurnálu se zobrazují veškeré procesy s certifikáty, tedy nejen ty provedené uživatelem, ale i pracovníky VZP ČR. Tato aplikace navíc umožňuje nastavení zobrazení certifikátu podle období.

Obrázek 5 Žurnál přiřazení certifikátů

Všeobecná zdravotní poisťovna České republiky		Žurnál přiřazení certifikátů			Uživatel: Unisys s.r.o.
Žurnál přiřazení certifikátů					
Datum	Akce	Akci provedl	Seřiové číslo	Subjekt certifikátu	Vydavatel certifikátu
02.06.2006	Přihlašovací certifikát odstraněn	intranet/in3	A8A3A	serialNumber=ICA - 356699, E=miroslava.frydlova@cz.unisys.com, L=Praha 2, ST=Italska 1800/35, CN=Unisys s.r.o., C=CZ	O=První certifikační autorita a.s., CN=I.CA - Standard root certificate, C=CZ
02.06.2006	Přihlašovací certifikát zaregistrován	intranet/in3	A8A3A	serialNumber=ICA - 356699, E=miroslava.frydlova@cz.unisys.com, L=Praha 2, ST=Italska 1800/35, CN=Unisys s.r.o., C=CZ	O=První certifikační autorita a.s., CN=I.CA - Standard root certificate, C=CZ
02.06.2006	Přihlašovací certifikát odstraněn	intranet/in3	A8A3A	serialNumber=ICA - 356699, E=miroslava.frydlova@cz.unisys.com, L=Praha 2, ST=Italska 1800/35, CN=Unisys s.r.o., C=CZ	O=První certifikační autorita a.s., CN=I.CA - Standard root certificate, C=CZ
02.06.2006	Přihlašovací certifikát zaregistrován	extranet/unisys1	A8A3A	serialNumber=ICA - 356699, E=miroslava.frydlova@cz.unisys.com, L=Praha 2, ST=Italska 1800/35, CN=Unisys s.r.o., C=CZ	O=První certifikační autorita a.s., CN=I.CA - Standard root certificate, C=CZ

Zobrazení žurnálu od: .. do: ..

Zavřít okno

[zdroj: http://www.vzp.cz/cms/internet/cz/Vseobecne/Portal/uzivatelska-dokumentace-portal/UP_EX-EI-pod-Uvod_1_3.pdf]

Elektronická podatelna Portálu VZP ČR

Elektronická podatelna, ve smyslu zákona č. 496/2004 Sb., o elektronických podatelkách, umožňuje doručování dokumentů v elektronické podobě. Tyto dokumenty jsou přijímány jako příloha e-mailu v různých formátech (např. .doc, .xls, .pdf, .txt, atd.).

Podání a elektronický podpis

Podatelna Portálu VZP ČR poskytuje uživatelům podávat elektronická podání několika způsoby:

- *Web formulář* – vyplnění formuláře v elektronické podobě pomocí webového rozhraní. Dvě varianty – online, offline.
- *Web soubor* – výběr lokálního souboru pro podání pomocí webového rozhraní.
- *Mail soubor* – soubor s podáním je odeslán elektronickou poštou na elektronickou adresu podatelny.

Web formulář

Vyplnění a posláání formuláře v prostředí Portálu VZP ČR je základní možností, kterou Elektronická podatelna uživatelům nabízí. V nabídce elektronické podatelny jsou vybrané nejčastěji používané formuláře. Aplikace jsou přístupné pomocí odkazů z portálového kanálu.

Varianty:

- *Online* – po zvolení odkazu požadovaného typu podání (např. pro zaměstnavatele – podání *Hromadné oznámení zaměstnavatele*) se zobrazí stránka s formulářem, ten je uživatelem online vyplněn a odeslán s elektronickým podpisem ke zpracování.
- *Offline* – uživatel si tento formulář stáhne a vyplní bez nutnosti připojení k internetu. Poté po novém přihlášení odešle formulář ke zpracování.

Obrázek 6 Ukázka formuláře připraveného k vyplnění

Formulář VZP-73a/1997

 VŠEOBECNÁ ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNA ČESKÉ REPUBLIKY		HROMADNÉ OZNÁMENÍ ZAMĚSTNAVATELE měsíc : <input type="text"/> rok : <input type="text"/>		
Kód 111				
Název a sídlo zaměstnavatele: MUDR. Ludmila Moravcová PURKYŇOVA 503/5, PÍSEK, 39701		Číslo plátce pojistného 4825688900		
Kód	Číslo pojistnice VZP	Příjmení a jméno		Datum změny
	Ulice, č.p.	Obec		PSC
<input type="button" value="v"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="button" value="v"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="button" value="v"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="button" value="v"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

[zdroj: http://www.vzp.cz/cms/internet/cz/Vseobecne/Portal/uzivatelska-dokumentace-portal/UP_EX-EI-pod-Uvod_1_3.pdf]

Na obrázku jsou patrné předvyplněné údaje o zaměstnavateli, který chce *Hromadné oznámení zaměstnavatele* podat. Děje se tak na základě vybrání subjektu, za který chceme podání odvést. Viz následující kapitola.

Po podepsání dokumentu jsou data odeslána na vstupní bod Elektronické podatelny Portálu VZP ČR, kde dochází ke kontrole těchto dat. Provádí se ověření elektronického

podpisu, formální správnost dat (znaky místo číslic apod.) a v některých případech se kontrolují vztahy mezi položkami. V případě nalezení chyby je formulář uživateli vrácen s vyznačením špatně vyplněné položky. Uživatel je nucen chyby opravit a znovu elektronicky podepsat. Kontrola dat probíhá opět od začátku.

Web soubor

Podání v datovém souboru je vhodné pro uživatele, kteří předávají často velké počty položek (např. o zaměstnancích), nebo pro uživatele, jímž příslušný datový soubor generuje nějaká aplikace třetí strany.

Aplikace umožní vybrat lokální soubor a po kontrole datového rozhraní jej odešle s elektronickým podpisem ke zpracování. Datový soubor musí splňovat požadavky kladené rozhraním VZP ČR.

Obrázek 7 Ukázka podání datového souboru

[zdroj: http://www.vzp.cz/cms/internet/cz/Vseobecne/Portal/uzivatelska-dokumentace-portal/UP_EX-EI-pod-Uvod_1_3.pdf]

Mail soubor

Podání lze podávat také prostřednictvím elektronické pošty. Při tomto podání musí být dodržena určitá pravidla jako např. elektronická zpráva podepsaná elektronickým podpisem, ověřený certifikát, zpráva musí v příloze obsahovat jen jeden soubor s podáním, atd.

Portálová plocha zaměstnavatele

V následující části jsou uvedeny veškeré funkce, které Portál VZP ČR zaměstnavateli poskytuje. Obecně se jedná o tyto služby:

- zpracování hlášení a kontrolu identifikačních údajů zaměstnavatele,
- zpracování a zaslání hlášení hromadného oznámení zaměstnavatele,
- zaslání přehledu o platbě pojistného na zdravotní pojištění zaměstnavatele,
- informování zaměstnavatele o jeho platbách pojistného,
- podávat Oznámení o změnách v evidenci zaměstnavatele.

Portál VZP ČR umožňuje zaregistrovat k jednomu smluvnímu subjektu (zaměstnavatel) více uživatelů. Pokud tito uživatelé mají různé role, případně různé oblasti zájmu, je možné na tomto smluvním subjektu umožnit tzv. samosprávu (týká se smluvních subjektů nevázaných na fyzickou osobu, tedy poskytovatelů péče, zaměstnavatelů, státních institucí a zaměstnavatelských zdravotních pojišťoven). Samospráva zahrnuje princip organizačních jednotek a skupin uživatelů. Organizační jednotky představují rozdělení subjektu na menší celky, odpovídající například oddělením nebo pracovištím. Samosprávce (vyhrazený uživatel ze zástupců subjektu) může poté jednotlivým dalším uživatelům stejného subjektu přiřazovat členství v organizačních jednotkách. Zjednodušeně řečeno platí, že uživatel má přístup pouze k záznamům organizačních jednotek, jejichž je členem - podrobnosti jsou uvedeny v uživatelské příručce Portálu VZP ČR [11].

Příklad: zaměstnavatel v praxi neodvádí zdravotní pojištění za zaměstnance sám, ale může určit nějakou pověřenou osobu (samosprávce, mzdová účetní). Těchto osob může pověřit více, záleží na struktuře podniku. Například podnik je rozdělen na různá oddělení, zabývající se výrobou určitého dílu X a dílu Y. Osoba, která spravuje oddělení výroby dílu X má přístup jen k těm funkcím pro odvod zdravotního pojištění, které spadají pod výrobu dílu X. Záleží na přidělených právech zaměstnavatele.

Portál VZP ČR nabízí zaměstnavateli následující jednotlivé typy podání:

- přehled o platbě zaměstnavatele,
- hromadné oznámení zaměstnavatele,
- hromadné oznámení zaměstnavatele v souboru,
- oznámení o změnách v evidenci zaměstnavatele,
- údaje o zaměstnavateli,
- zaměstnanci pojištění u VZP ČR,
- vyúčtování zaměstnavatele,
- obecné podání.

1) Přehled o platbě zaměstnavatele

Tento formulář vyplňují všichni zaměstnavatelé, kteří v příslušném měsíci, za který se hlášení podává, byli povinni odvést VZP ČR pojistné za své zaměstnance.

Aplikace se spouští odkazem **Přehled** o platbě pojistného na zdravotní pojištění, který je umístěn v kanále Podatelna.

2) Hromadné oznámení zaměstnavatele

Slouží zaměstnavateli pro oznámení změn souvisejících s jeho zaměstnanci, jako jsou např. změna zdravotní pojišťovny, nástup nového zaměstnance, změna příjmení atd.

Aplikace se spouští odkazem **Hromadné oznámení zaměstnavatele** umístěným v kanálu Podatelna v oblasti pod záložkou aplikace zaměstnavatele.

3) Oznámení o změnách v evidenci zaměstnavatele

Tento typ formulářového podání slouží k oznámení některých změn na straně zaměstnavatele, tedy plátce pojistného. Jedná se o změny týkající se kontaktních informací (telefonní nebo faxové číslo), změny bankovního spojení a data splatnosti pojistného.

Aplikace se spouští odkazem **Oznámení o změnách v evidenci zaměstnavatele** umístěným v kanálu Podatelna v oblasti pod záložkou aplikace zaměstnavatele.

4) Hromadné oznámení zaměstnavatele v souboru

Je aplikace, která slouží zaměstnavateli pro oznámení změn souvisejících s jeho zaměstnanci, jako jsou např. změna příjmení, změna zdravotní pojišťovny, nástup nového zaměstnance apod. Tato aplikace umožňuje vložit soubor, který obsahuje data typu Hromadné oznámení zaměstnavatele a tento soubor odeslat jako podání elektronické podatelny VZP ČR. Výhodné je zejména pro ty zaměstnavatele, kteří podávají velké množství změn najednou a také pro ty, kterým soubor generuje aplikace třetí strany.

Aplikace se spouští odkazem **Hromadné oznámení zaměstnavatele v souboru** umístěným v kanálu Podatelna v oblasti pod záložkou aplikace zaměstnavatele.

5) Údaje o zaměstnavateli

Aplikace umožňuje pomocí internetového prohlížeče požádat o sestavu „Údaje o zaměstnavateli“, neboť se jedná o úlohu typu žádosti o informace. Žádost o informace můžeme použít k získání údajů nebo sestav z informačních systémů VZP ČR. Vyžádání informace je evidováno jako podání elektronické podatelny Portálu VZP ČR, žádost je nutno elektronicky podepsat. Výsledek zpracování obsahující požadované informace bude doručen jako příloha k záznamu v Žurnálu podání, případně běžnou poštou do vlastních rukou.

Spustíme ji v horní části navigačního menu pod záložkou aplikace zaměstnavatele a najdeme ji v kanálu s názvem **Žádost o informace**.

6) Zaměstnanci pojištění u VZP ČR

Aplikace umožňuje pomocí internetového prohlížeče požádat o sestavu „Zaměstnanci pojištění u VZP ČR“, neboť se jedná o úlohu typu žádosti o informace. Žádost o informace lze použít k získání údajů nebo sestav z informačních systémů VZP ČR.

Vyžádání informace je evidováno jako podání elektronické podatelny Portálu VZP ČR, žádost je nutno elektronicky podepsat. Výsledek zpracování obsahující požadované informace bude doručen jako příloha k záznamu v Žurnálu podání, případně běžnou poštou do vlastních rukou.

7) Vyúčtování zaměstnavatele

Aplikace, která umožňuje požádat systém VZP ČR o opakované poskytování sestavy „Vyúčtování zaměstnavatele“.

8) Obecné podání

Aplikace umožňuje vyplnit formulář v internetovém prohlížeči a předat jej jako blíž nespecifikované podání elektronické podatelny VZP ČR.

Aplikace se spouští odkazem **Obecné podání** umístěným v kanálu Podatelna v oblasti pod záložkou aplikace zaměstnavatele.

Jak probíhá zpracování formuláře pojišťovnou

Nejprve jsou provedeny základní kontroly vyplněných dat. Následuje zpracování formuláře, které začíná jeho elektronickým podepsáním. Po opatření elektronickým podpisem jsou data z formuláře odeslána na server VZP ČR a jsou podrobena komplexní kontrole. Pokud je nalezena chyba v datech, je formulář vrácen zpět. Je zobrazen v prohlížeči s vyznačením příčin vzniku chyb, aby uživatel mohl údaje opravit. Pokud je při kontrole zjištěn neplatný elektronický podpis, je další zpracování odmítnuto a tento fakt je jednak oznámen uživateli a jednak je zaznamenán do žurnálu podání.

Pokud je vše v pořádku, je odeslaný formulář přijat elektronickou podatelnou VZP ČR.

Informace o formuláři přijatém elektronickou podatelnou VZP ČR je zapsána do žurnálu podání, odkud je přístupný odkaz na zobrazení vyplněného a odevzdaného formuláře v tiskové podobě. Formulář sám je potom předán do IIS VZP ČR ke zpracování příslušného útvaru.

Konkrétní umístění kanálu **Podatelna, O uživateli, Stav pojištění**, aj. v rámci aplikace zaměstnavatele může záviset na vlastním nastavení uspořádání portálové plochy. Dostupnost aplikací je závislá na nastavení přístupových práv pro organizační jednotky a skupiny uživatelů. Formulář pro vložení souboru se zobrazuje do samostatného okna.

Vlastnosti Portálu VZP ČR jsou podrobně popsány v Uživatelské příručce [11].

4.2 Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra ČR

Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra ČR (dále jen ZP MVČR) byla založena v roce 1992. Má za sebou již 15 let úspěšné činnosti a jejích služeb využívá víc jak milion pojištěnců. Kmen pojištěnců tvoří především zaměstnanci Ministerstva vnitra a železničáři, kteří k pojišťovně přešli od zrušené Zdravotní pojišťovny Grál. ZP MVČR je největší zaměstnaneckou a druhou největší veřejnou zdravotní pojišťovnou na území České republiky[12].

ZP MVČR nabízí zcela odlišný způsob elektronické komunikace. Jedná se o tyto služby[13]:

1. Služba eForms

Nachází se v sekci E-Komunikace. Uživatel, od něhož se nevyžaduje vlastnit elektronický podpis a který projevil zájem o elektronickou komunikaci, je osloven pojišťovnou dopisem. V tomto dopise budou obsaženy základní informace o přidělení přístupových kódů k novým aplikacím (PIN, Heslo). Při přihlášení za pomoci těchto identifikačních údajů potvrdí uživatel svoji vůli komunikovat s pojišťovnou touto cestou. Systém jej vyzve ke změně hesla a nabídne další základní funkce, na základě kterých bude předávat data pojišťovně.

2. E-podatelna (posta@zpmvcr.cz)

Funkce e-podatelny:

- Elektronická forma podání pro občany, podniky, smluvní partnery atd., kteří vlastní identifikační podpis vydaný akreditovanými společnostmi (I. CA, PostSignum),
- podání je přijato jako doporučený dopis, který je evidován v pojišťovně pod evidenčním číslem a musí být vyřízen do 30-ti dnů od podání – zákonná lhůta,
- podání není omezováno formátem přílohy (word, text, psaná informace v e-mailu atd.), elektronickou zprávu je nutné podepsat podpisem I. CA nebo QCA od certifikační autority České pošty s. p. PostSignum,
- každé podání má zpětné potvrzení o čase přijetí, lze se na něj dotazovat na podatelně.

3. REP (Registrovaná Elektronická Pošta)

Jedná se o službu České pošty s. p., která pomocí svého softwaru poskytuje uživatelům zabezpečenou komunikaci – výměna dat, dokumentů důvěrného charakteru.

Pro komunikaci je nutné [13]:

- uzavření smlouvy o elektronické komunikaci s příslušnou pobočkou ZP MVČR,
- přihlášení se na kontaktním místě České pošty s. p. k systému PARTNER REP ZP MVČR a pořízení základního certifikačního podpisu ke schránce,
- instalace příslušného software a dále navázání komunikace.

4.2.1 Prostředí portálu ZP MVČR

Pro vstup do portálu využijeme odkazu, který se nachází na úvodní straně webu pojišťovny, s názvem E-Komunikace. Otevře se hlavní strana aplikace s názvem e-AVA, kde se nachází informace pro uživatele, např. o nových funkcích či případném plánovaném výpadku aplikace. Uživatelé si zde také mohou vybrat, zda mají zájem pracovat s částmi aplikace nevyžadující přihlášení, nebo se přihlásit a mít tak možnost pracovat se svými zabezpečenými údaji.

Portálová plocha zaměstnavatele

Z pohledu zaměstnavatele je nejdůležitější zabezpečená část E-Komunikace a tou je *Registrovaní uživatelé*. Po otevření této sekce se objeví dvě políčka pro zadání PIN a Hesla, jak znázorňuje následující obrázek.

Obrázek 8 Úvodní stránka aplikace e-AVA

» Registrovaní uživatelé	Hlavní strana » Registrovaní uživatelé
Veřejnost	Registrovaní uživatelé
Kontakty	
Nápověda	

Vstup do chráněné oblasti pro komunikaci se ZP MV ČR

PIN

Heslo

[zdroj: <https://eforms.zpmvcr.cz/eforms/napoveda/manual>]

Jakým způsobem tyto údaje obdržíme, je uvedeno výše, viz služba eForms.

Funkce portálu nabízené zaměstnavatelům:

a) Správa uživatelů

Tato funkce umožňuje zaměstnavateli nastavit právo přístupu do E-Komunikace více uživatelům (až 99). Zodpovědná osoba je zaregistruje a každému z nových uživatelů přidělí uživatelské heslo a pořadové číslo. Zodpovědná osoba je zaregistruje přes **Zaměstnavatel/Správa uživatelů**.

b) Správa účtů

Funkce Správa účtů umožňuje uživateli náhled a správu veškerých účtů, které má pod svým PINem přihlášené. Uživatel, který se takto pod PINem zaměstnavatele přihlásí, může nahlížet na data zaměstnavatele (např. Hromadné oznámení zaměstnavatele).

Obrázek 9 Správa účtu v aplikaci e – AVA

[zdroj: <https://eforms.zpmvcr.cz/eforms/napoveda/manual>]

Uživateli je přidán účet, který může spravovat pod svými přihlašovacími údaji. V případě, že jeho dalším účtem je účet Pojištěnce nebo Zpracovatele účetnictví, zobrazují se uživateli v menu, vedle položky Zaměstnavatele, také položka Pojištěnec nebo Zpracovatel účetnictví.

c) Nastavení údajů zaměstnavatele

Zde si zaměstnavatel může nastavit základní údaje o své osobě, kontakt (telefon, e-mail) a změnu hesla.

d) Zpracovatel účetnictví

Modul Zpracovatel účetnictví zaměstnavateli umožňuje přidat přístup externímu Zpracovateli účetnictví do části E-Komunikace Zaměstnavatele. Má tak k dispozici náhled na svá data a je mu povoleno odesílat formuláře do ZP MVČR.

e) Formuláře zaměstnavatele

Tato část nabízí zaměstnavateli následující specifické možnosti [převzato: 14]:

- *Přehled o platbách pojistného* – umožňuje zaměstnavateli elektronicky předávat přehledy (např. součet vyměřovacích základů zaměstnanců, celková výše pojistného) za jednotlivé měsíce.
- *Hromadné oznámení zaměstnavatele* – pro přihlašování a odhlašování zaměstnanců, hlášení změn a dalších stavů vztahujících se k zaměstnancům.
- *Zpracované formuláře* – zobrazí seznam všech vydaných formulářů zaměstnavatele. Neumožňuje náhled a tisk jednotlivých dokumentů.

V případě, že má uživatel přístup do vícera účtů E-Komunikace, v objektu Zaměstnavatel si může vybrat, za kterou společnost chce tyto formuláře zaslat.

Vlastnosti aplikace e-AVA jsou podrobně popsány v Uživatelském manuálu [14].

4.3 Hutnická zaměstnanecká pojišťovna

Hutnická zaměstnanecká pojišťovna (dále jen HZP) vznikla v roce 1992 v souladu s § 5 zákona č. 280/1992 Sb., o resortních, oborových, podnikových a dalších pojišťovnách. Ve smyslu § 3 jí bylo uděleno povolení k provádění veřejného zdravotního pojištění. HZP byla založena na základě žádosti největších hutních a hutnicko-strojírenských podniků severomoravského regionu. Z hlediska počtu pojištěnců, více než 343 000, je největší regionální zdravotní pojišťovnou v České republice [15].

4.3.1 Elektronická přepážka

Na úvod je třeba podotknout, že se nejedná přímo o portál, ale o internetové rozhraní sloužící pro klienty HZP. Toto rozhraní je nazváno Elektronická přepážka.

K Elektronické přepážce HZP se zaměstnavatel dostane snadno z hlavní internetové stránky této pojišťovny (www.hzp.cz), kde jsou umístěny odkazy s názvem *Elektronická přepážka* nebo *On-line sekce*. Po vstupu do elektronické přepážky se objeví 4 nabídky, které usnadní volbu prvním zájemci o elektronickou komunikaci s touto pojišťovnou. Nalezne zde spoustu potřebných informací jako např. jak se zaregistrovat, jak získat potřebný certifikát, co elektronická přepážka nabízí, atd. Jestliže není uživatel zaregistrován, může použít jednoduchého průvodce registrací, která nejen že prověří jeho internetový prohlížeč pro správný chod aplikace a přidělí uživateli jméno a heslo, ale také nabídne příslušný certifikát, pokud ho uživatel ještě nevládní. Jde o certifikáty těchto certifikačních autorit [16]:

- První certifikační autorita, a.s. (I. CA),
- Česká pošta, s.p. (PostSignum QCA),
- Certifikační autorita Czechia, s.r.o.,
- Česká spořitelna, a.s.,
- Komerční banka, a.s.,
- Československá obchodní banka, a.s.,
- TrustPort.

HZP nabízí kvalifikovaný certifikát I. CA za sníženou cenu, nebo komerční certifikát CA Czechia zdarma – pouze pro pojištěnce HZP. Druhou podmínkou pro přístup do elektronické přepážky je podepsání příslušné smlouvy. Pokud zaměstnavatel vlastní některý z nabízených certifikátů, zaregistroval se a podepsal smlouvu, může se ihned přihlásit do elektronické přepážky.

Prostředí HZP

Elektronická přepážka HZP je řešena velmi přehledně. Podobně jako u VZP ČR, uživateli je nabídnuta běžná forma orientace, na kterou je zvyklý z jiných částí internetu. Jednotlivé funkce přepážky jsou řešeny pomocí odkazů, ty nejdůležitější se nachází v horní modré liště. Jedná se konkrétně o položky *Pojištěnci*, *Plátcí*, *Zdravotnická zařízení*, *Pošta*, *Nastavení* a *Odhlášení*. Pro zaměstnavatele jsou velmi důležité tyto položky:

1) Položka Plátcí

Tento odkaz nabízí zaměstnavateli následující možnosti:

- hromadné oznámení zaměstnavatele,
- požadavek na seznam zaměstnanců,
- zasílání přehledu o platbě pojistného.

Všechny důležité informace, které souvisí s jednotlivými položkami, jsou uvedeny pod elektronickými formuláři s názvem *Funkce*. Jsou zde popsány veškeré možnosti, které lze s formulářem dělat. Také informace o tom, co jednotlivé položky znamenají a kdy je nutno daný formulář podat. Pro ilustraci následující obrázek znázorňuje jeden z formulářů.

Obrázek 10 Hromadné oznámení zaměstnavatele

elektronická přepážka > **Hromadné oznámení zaměstnavatele**

Vysvětlení jednotlivých kódů změn
Předat data v souboru

za měsíc rok
9 2004

Název a sídlo zaměstnavatele Číslo plátce pojistného
Praktický lékař, Mírová 5, Ostrava 25570269 00

Kód	Číslo pojistěnce *	Příjmení *	Jméno *	Datum změny *
P				
P				
P				
P				
P				
P				
P				
P				
P				
P				

[Další věty](#)

Protokol zpracování chcete obdržet E-mail:

Potvrzení, že požadavek byl vyřízen

E-mail nebo mobil

Před odesláním zkontrolujte zadané údaje.
V případě vzniku škody, způsobené odesláním nesprávných údajů, bude tato škoda vymáhána na klientovi.
Údaje, které na této stránce vyplníte, budou do informačního systému Hutnické zaměstnanecké pojišťovny přeneseny šifrovaně a uloženy bezpečně tak, aby byly chráněny před zneužitím.

[Souhlasím a odeslat](#) [Tisk](#)

Funkce :: Hromadné oznámení zaměstnavatele
V této funkci můžete:

- vyplnit elektronický formulář Hromadné oznámení zaměstnavatele,
- předat stejná data v souboru, který bude vyhovovat rozhraní dle [metodiky VZP](#).

[zdroj: <http://www.hzp.cz/demo/platci/oznameni.html>]

Hromadné oznámení zaměstnavatele lze podat i formou souboru. K tomu slouží odkaz *Předat data v souboru*.

2) Položka Pošta

Pošta, jak už napovídá sám název, je služba, která v sobě zahrnuje veškeré zprávy o operacích, které uživatel vykonal. Obsahuje složky *Doručená pošta* a *Odeslaná pošta*.

- *Doručená pošta* – obsahuje zprávy a sestavy, které si uživatel vyžádal (viz obr. 11)
- *Odeslaná pošta* – zde se ukládají údaje o požadavcích uživatele na Elektronickou přepážku (viz obr. 12). Důležité v případě reklamace.

Obrázek 11 Doručená pošta

Vymazat zprávy do

Počet zpráv: 14 (nepřečtených 4)

ID	Popis	Přijato	
☒ 2891	Změna údajů o plátcích A10 Akceptováno.	14.06.2004 09:20	<input type="button" value="Vymaz"/>
☐ 2465	Přehled o platbě pojistného B8 Období 02/2002. Akceptováno.	24.10.2002 15:20	<input type="button" value="Vymaz"/>
☐ 2464	Změna kontaktních údajů A3 Provedeno	24.10.2002 13:10	<input type="button" value="Vymaz"/>
☐ 2428	Ověření příslušnosti pojištěnce k HZP C1 k datu 18.10.2002	18.10.2002 14:20	<input type="button" value="Vymaz"/> <input type="button" value="Poslat"/> <input type="button" value="Zobrazit"/>

[zdroj: <http://www.hzp.cz/demo/posta/dorucena.html>]

Obrázek 12. Odeslaná pošta

Vymazat zprávy do

Počet zpráv: 3

ID	Popis	Odesláno	
1438	Výdajový účet pojištěnce za období 01.01.2000 - 04.02.2003	04.02.2003 08:34:24	<input type="button" value="Vymaz"/>
1120	Výdajový účet pojištěnce za období 22.10.2001 - 22.10.2002	22.10.2002 11:29:11	<input type="button" value="Vymaz"/>
1076	Výdajový účet pojištěnce za období 08.10.2001 - 08.10.2002	08.10.2002 12:36:06	<input type="button" value="Vymaz"/>

[zdroj: <http://www.hzp.cz/demo/posta/odeslana.html>]

3) Položka Nastavení

Nastavení v sobě zahrnuje klasické funkce jako *Osobní údaje*, *Adresy a spojení*, *Certifikáty*, *Změna hesla*, *Prostředí* a *Žádost o kategorii*. Nejzajímavější z nich jsou poslední dvě, tedy *Prostředí* a *Žádost o kategorii*. *Prostředí* umožňuje nastavení Kódování vstupních souborů (ASCII, Windows 1250, atd.) a Nastavení stránky, která se zobrazí jako první v dané sekci. Možnosti nastavení jsou zobrazeny na následujícím obrázku (viz obr. 13).

Obrázek 13 Nastavení uživatelského prostředí

Kódování výstupních souborů

- ASCII
- Bratři Kameničtí (KEYBCS2, CP895, MJK)
- ISO Latin 2 (ISO 8859-2)
- Mac OS (MacCE)
- PC Latin 2 (CP 852)
- Windows 1250 (CP 1250)

Nastavení stránky, která se zobrazí jako první v dané sekci

Po přihlášení na Elektronickou přepážku: FAQ-nejčastější dotazy

Nastavení: Osobní údaje

Pojištěnci: Výdajový účet pojištěnce

Plátcí: Hromadné oznámení zaměstnavatele

Zdravotnická zařízení: Ověření příslušnosti pojištěnce k HZP

[zdroj: <http://www.hzp.cz/demo/nastaveni/prostredi.html>]

Žádost o kategorii nabízí přidělení další kategorie, příklad je uveden na obr. 14.

Obrázek 14 Výběr kategorie

Jste přihlášen jako Jiří Novák, rodné číslo 6801015578.

Kategorie	Stav
Obecný typ zástupce jiného partnera	nepřiděleno
Plátce pojistného na zdravotní pojištění	nepřiděleno
Pojištěnec zdravotního pojištění	aktivní
Zdravotnické zařízení	aktivní

Žádost o přidělení

Žádost o přidělení

[zdroj: <http://www.hzp.cz/demo/nastaveni/kategorie.html>]

Zaměstnavatel by měl aktivní kategorii Plátce pojistného na zdravotní pojištění.

4.4 Portál zdravotních pojišťoven

Portál zdravotních pojišťoven (Portál ZP) je internetová aplikace, která je podobná elektronickému bankovníctví. Tuto aplikaci společně sdílí 6 pojišťoven, které tímto způsobem nabízejí uživatelům ucelený jednotný systém. Její výhodou je jednoduchost, uživatel se mezi jednotlivými funkcemi pohybuje intuitivním způsobem, který funguje na stejném principu, na jaký je zvyklý při prohlížení jiných stránek na internetu.

4.4.1 Pojišťovny využívající Portál ZP

Všechny pojišťovny využívající služeb Portálu ZP byly založeny na základě zákona č. 280/1992 Sb., o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách, hlavně pro zaměstnance, kteří pracovali v různých odvětvích. Díky legislativním změnám se postupně vyvinuly v regionální zdravotní pojišťovny. V současné době jsou otevřeny široké veřejnosti. Pojištěncem těchto pojišťoven se tedy může stát každý občan České republiky.

1. Česká národní zdravotní pojišťovna

Česká národní zdravotní pojišťovna (dále jen ČNZP) vznikla v roce 1994 jako zaměstnanecká zdravotní pojišťovna. Od svého vzniku byla jako jediná zaměstnanecká zdravotní pojišťovna otevřena všem pojištěncům, bez ohledu na jejich zaměstnaneckou či oborovou profesní příslušnost [17].

2. Oborová zdravotní pojišťovna zaměstnanců bank, pojišťoven a stavebnictví

Oborová zdravotní pojišťovna (dále jen OZP) vznikla v roce 1992 a stala se druhou největší zaměstnaneckou pojišťovnou v České republice. Její služby využívají zejména zaměstnanci bank a pojišťoven [18].

3. Revírní bratrská pokladna, zdravotní pojišťovna

Revírní bratrská pokladna (dále jen RBP) byla zřízena v roce 1993. Od té doby získala více než 362 tisíc pojištěnců převážně na severní a střední Moravě a ve Slezsku [19].

4. Vojenská zdravotní pojišťovna České republiky

Vojenská zdravotní pojišťovna České republiky (dále jen VoZP) vznikla v roce 1993. Za jejím vznikem stojí Armáda České republiky. Do Portálu zdravotních pojišťoven se připojila poměrně nedávno a to 1. 4. 2007 [20].

5. Zaměstnanecká pojišťovna škoda

Zaměstnanecká pojišťovna škoda (dále jen ZPŠ) zahájila svoji činnost v roce 1993 pod hlavičkou firmy ŠKODA AUTO, a.s. a byla určena zejména pro potřeby této firmy. Postupně se vyvinula v regionální zdravotní pojišťovnu [21].

6. Zdravotní pojišťovna METAL-ALIANCE

Svou činnost zahájila v roce 1993. Své služby poskytuje pro bez mála 340 tisíc pojištěnců. Její organizační uspořádání je divizní se sídlem v Kladně, působí celorepublikově [22].

Před vlastní komunikací s Portálem ZP je nutné vyplnit a zaslat univerzální internetový formulář „Žádost o zpřístupnění služeb portálu“. Tímto se jednotně zašle požadavek pro přístup do těch pojišťoven, které si ve formuláři zaměstnavatel zvolí. Není tedy nutné zvlášť žádat každou pojišťovnu, se kterou chce komunikovat.

Pro elektronickou komunikaci s Portálem ZP je třeba vlastnit jeden z certifikátů (komerční nebo kvalifikovaný) vydaných od následujících autorit:

- I. CA,
- Česká pošta s. p.,
- Česká spořitelna a.s.,
- Komerční banka, a.s.,
- ČSOB a.s.

4.4.2 Portál ZP

Zde jsou uvedeny funkce, které Portál ZP zaměstnavatelům nabízí [23]:

- 1) **Hromadné oznámení zaměstnavatele**
 - Podání
 - Prohlížení podle období a podle pojištěnců

- 2) **Přehled plateb pojistného zaměstnavatele**
 - Podání přehledu
 - Prohlížení

- 3) **Verifikace pojištěnce a ověření EHIC**
 - Ověření, u které pojišťovny je zaměstnanec pojištěn

- 4) **Osobní schránka**
 - Příjem žádostí o různé specializované zprávy a předání těchto zpráv zdravotní pojišťovnou

- 5) **Záznam o úrazu**

- 6) **Elektronická podatelna**

Portál ZP nabízí možnost vyzkoušet si funkcionalitu pomocí zkušební verze, která je nazvána Demo portálu zdravotních pojišťoven. Na následujícím obrázku je úvodní stránka této zkušební verze.

Obrázek 15 Demo verze Portálu ZP

[zdroj: <https://demo.portalzp.cz/clogc00priv.phtml>]

Uživatel má možnost vyzkoušet si prostřednictvím demoverze veškeré funkce, které Portál ZP nabízí, nejen pro zaměstnavatele.

4.4.3 Řešení jednotlivých zdravotních pojišťoven

Jednotlivé zdravotní pojišťovny zvolily trochu odlišný způsob elektronického podání. Následuje přehled zdravotních pojišťoven a jejich řešení elektronické komunikace., viz tabulka 2.

Tabulka 2 Přehled řešení jednotlivých pojišťoven

Pojišťovna	Řešení
VZP ČR	Portál VZP ČR
ZP MVČR	eForms, REP
HZP	Elektronická přepážka
ČNZP	
OZP	
RBP	
VoZP	Portál ZP
ZPŠ	
ZP METAL-ALIANCE	

[zdroj: autor]

Tabulka znázorňuje jednotlivá řešení pojišťoven. Více řešení poskytuje Zdravotní pojišťovna Ministerstva vnitra ČR. Naproti tomu Portál ZP je jedním řešením pro více pojišťoven.

5 Řešení funkcionality zdravotních pojišťoven

V této kapitole jsou uvedeny základní vlastnosti jednotlivých řešení. Mapování probíhá primárně na základě uživatelské dokumentace, doplňkově na základě reálné práce s konkrétními dostupnými řešeními. Struktura mapování je členěna do přehledu základních funkcionalit dostupných uživateli-zaměstnavateli, jejich stručný popis a další významné informace.

5.1 Porovnání funkcionality portálů zdravotních pojišťoven

Pokud se zaměstnavatel rozhodne podávat zdravotní pojištění za zaměstnance elektronickou formou, nemá prakticky na výběr, s jakou pojišťovnou bude komunikovat. Musí se tak naučit pracovat s portály všech pojišťoven. Všechny výše uvedené portály nabízejí svým uživatelům stejné možnosti trochu odlišným způsobem. Je třeba ještě podotknout, že s pojišťovnami nelze okamžitě začít elektronicky komunikovat, je zapotřebí osobní návštěva některé z poboček zdravotních pojišťoven z důvodů uvedených v kapitole 3.1.1., což někdo může považovat za nevýhodu.

5.1.1 Řešení VZP ČR

Portál VZP ČR se dlouhou dobu vyvíjel až do své dnešní podoby a v současné době nabízí asi největší komfort, jaký může uživateli nabídnout. Vše je řešeno jednoduše a maximálně přehledně. Silnou stránkou portálu je variabilita prostředí. Umístění všech funkcí si uživatel může upravit podle svých představ a zvyklostí prostřednictvím kanálů (viz kapitola 4.1.2). Samotné elektronické podání elektronických formulářů probíhá v jasných krocích, které vedou uživatele tzv. za ruku. Všechny formuláře mají podobu tištěné předlohy. Jediný rozdíl je v tom, že údaje o zaměstnavateli jsou předvyplněny podle toho, jaký subjekt je aktuálně vybrán.

Jedinou nevýhodou je absence demoverze, pomocí níž by si uživatel mohl Portál VZP ČR v klidu prohlédnout a zažít si některé vlastnosti. Je tak odkázán na dokumentaci k portálu, která je volně ke stažení. Jsou v ní ale obsaženy vyčerpávající informace o fungování portálu, proto práce s ním nebude vyžadovat zvláštní znalosti.

5.1.2 Řešení ZP MVČR

Na úvod tohoto srovnání je třeba říci, že internetové stránky Zdravotní pojišťovny Ministerstva vnitra České republiky nefungují optimálně pro všechny druhy internetových prohlížečů. Zejména uživatelé Linuxu³, kteří nejvíce používají internetový prohlížeč Mozilla FireFox, mohou být při návštěvě těchto stránek zaskočeni. Jedná se o nefungování posuvníku⁴, tudíž některá část informací bude uživateli skryta. V alternativním internetovém prohlížeči Opera je fungování posuvníku přinejmenším podivné. Správné zobrazení stránek se dostane jen uživateli prohlížeče Microsoft Explorer.

Zpracování elektronické komunikace ZP MVČR je řešeno zcela odlišným způsobem, než je tomu u ostatních zdravotních pojišťoven. Nabízí službu eForms, což značí portálový přístup identifikovaného uživatele. Jeho velkou výhodou je to, že pro přístup do tohoto portálového prostředí uživatel nepotřebuje zřizovat elektronický podpis a ani cokoliv instalovat do svého počítače. Tímto se zaměstnavatel vyhne určitých peripetií s výběrem certifikátu, jejich instalací atd. Portál jako takový poskytuje základní funkce potřebné pro odvod zdravotního pojištění. Nic navíc. O těchto funkcích se uživatel může dozvědět z uživatelského manuálu, který je k dispozici pouze na stránkách portálu a tudíž není možnost si ho stáhnout, uložit a v případě potřeby do něj nahlídnout. Co může ještě zaměstnavatel postrádat, je offline formulář, který umožňuje vyplnit dané náležitosti bez nutnosti připojení k internetu. Internet je tedy pro jakoukoliv práci s portálem nutný vždy.

Zajímavou formou elektronické komunikace je beze sporu REP, kterou nabízí Česká pošta i prostřednictvím ZP MVČR. Jedná se o software, pomocí něž lze bezpečně a důvěryhodně přenášet elektronická data mezi různými subjekty. Je to jistá analogie doporučeného dopisu s doručenkou, která funguje na principu P. O. Boxu. Nevýhodou této komunikace je nutná účast obou komunikujících stran v tomto systému. Provozovatel zde funguje jako certifikační autorita. Pro využívání této služby je zapotřebí vlastnit jeden z doporučených certifikátů České pošty (QCA, VCA).

³ Svobodný operační systém, výkonnostně a funkčně srovnatelný s jinými operačními systémy

⁴ angl. scrollbar [skrolbar] = "rolovací pruh", říká se "lišta", "rolovací lišta", též "posuvník"

5.1.3 Řešení Hutnické zaměstnanecké pojišťovna

HZP nabízí velmi jednoduché řešení elektronické komunikace, které nazvala Elektronická přepážka. K zabezpečené komunikaci s touto pojišťovnou uživatel nepotřebuje vlastnit kvalifikovaný certifikát. HZP se totiž stala od 18.11.2004 první autorizovanou registrační autoritou CA Czechia. To znamená, že prostřednictvím komerčního certifikátu mohou všichni klienti této pojišťovny, a také lékaři, zdravotnická zařízení, včetně podnikatelů, komunikovat s HZP elektronicky. Výhodou je, že osobní certifikát CA Czechia, uznávají také ostatní pojišťovny. Dovoluje rovněž komunikaci s některými bankami a institucemi a umožňuje většinu operací na Internetu. Je levnější než kvalifikovaný, ovšem neumožňuje komunikaci se státní správou (např. s Českou správou sociálního zabezpečení, s ministerstvy, atd.).

Před vlastní elektronickou komunikací má uživatel možnost si vyzkoušet demonstrační verzi Elektronické přepážky a tímto způsobem se seznámit s její funkcionalitou. Zaměstnavatel má také možnost stáhnout potřebné formuláře, které si může vyplnit (pouze u dokumentu word) a vytisknout. Vyplnit a poslat formulář elektronickou formou lze pomocí elektronické podatelny. Zajímavá je funkce *Formulář pro tisk ze stránek*, která nabízí, jak je z názvu patrné, vyplnit formulář přímo z internetové stránky HZP. Toto lze jen u formuláře *Přihlášení k placení za zaměstnance* a *Přehled o platbě pojistného*. Další nevýhodou je nedostatečná funkčnost práce s certifikáty. Uživatel si může certifikát, kterým se přihlásil, jen prohlédnout. Přihlášení nového certifikátu v případě, když se blíží konec platnosti toho stávajícího, není možné.

5.1.4 Řešení Portálu ZP

Portál ZP je otevřená internetová aplikace, která spojila již 6 pojišťoven. Prostřednictvím této aplikace nabízí pojišťovnám možnost elektronické komunikace s klienty, aniž by se o tuto aplikaci musely starat. Velkou výhodou je stejná funkcionalita a jednotný vzhled, který je u všech pojišťoven stejný jen s tím rozdílem, že každá pojišťovna je rozlišena jiným barevným podáním. Co se týče vlastností nabízených zaměstnavatelům, jsou zde všechny potřebné funkce pro vyřízení nezbytné agendy. Opět je zde možnost vyzkoušení funkčnosti prostřednictvím demoverze Portálu ZP.

Na stránkách Portálu ZP je volně ke stažení program s názvem PZPoffline. Tento program slouží pro pořízení datových souborů Hromadného oznámení zaměstnavatele a Přehledu plateb pojistného zaměstnavatele. Samozřejmě má uživatel možnost zvolit, za jakou pojišťovnu příslušný „formulář“ podat. K tomuto pořízení nemusí být zaměstnavatel připojen k internetu. Vygenerované soubory z tohoto jednoduchého programu může zaměstnavatel kdykoliv předat do Portálů příslušných pojišťoven. Tuto možnost žádná jiná pojišťovna nenabízí.

Alternativní způsob podání

Všechny výše zmíněné pojišťovny umožňují podávat různá hlášení alternativním způsobem, který je uveden v následující tabulce.

Tabulka 3 Alternativní způsob podání u jednotlivých řešeních

Řešení	Alternativa podání	Podporovaný druh certifikátu
Portál VZP	Elektronická podatelna	Kvalifikovaný, komerční
ZP MVČR	Elektronická podatelna, REP	Kvalifikovaný, komerční
HZP	Elektronická podatelna	Kvalifikovaný, komerční
Portál ZP	Elektronická podatelna	Kvalifikovaný, komerční

[zdroj: autor]

Alternativním způsobem, který podporují všechny pojišťovny, je elektronická podatelna. Zdravotní pojišťovna Ministerstva vnitra ČR ještě nabízí službu REP, viz kapitola 5.1.2.

K přijímání a odesílání emailových zpráv prostřednictvím elektronické podatelny je zapotřebí vlastnit ten typ certifikátu, který je uveden u každého řešení jednotlivých zdravotních pojišťoven viz tab. 6, 7 a 8. Pro službu REP je nutné vlastnit jeden z certifikátů České pošty s. p., nebo certifikát I. CA.

Přehled funkcionalit

V následující části se nachází přehled funkcionalit, které jednotlivé pojišťovny nabízejí. Jsou zde vybrány nejdůležitější funkce (v souladu se zákonem č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění.), které umožňují zaměstnavateli odvádět zdravotní pojištění za zaměstnance. Dále pracovat s vlastnostmi, které zaměstnavatel nutně potřebuje pro vyřízení veškeré

agendy spojené s odvodem zdravotního pojištění, např. přihlášení, odhlášení zaměstnance (Hromadné oznámení zaměstnavatele), počet zaměstnanců, výše pojistného, úhrn vyměřovacích základů zaměstnanců (Přehled o platbě pojistného zaměstnavatele), změna adresy zaměstnavatele, vyplácení mzdy v jiném termínu (Oznámení o změnách v evidenci zaměstnavatele). Přehled základních funkcionalit se nachází v následující tabulce.

Tabulka 4 Přehled základních funkcionalit jednotlivých řešení

Funkce	Pojišťovna			
	VZP ČR	ZP MVČR	HZP	Portál ZP
Hromadné oznámení zaměstnavatele	+	+	+	+
Přehled plateb pojistného zaměstnavatele	+	+	+	+
Oznámení o změnách v evidenci zaměstnavatele	+	+	+	+

[zdroj: autor]

Z tabulky je patrné, že všechny zdravotní pojišťovny podporují základní funkce pro odvod zdravotního pojištění za zaměstnance. Jednotlivé portály dále nabízejí zaměstnavateli i méně důležité funkce, které usnadňují práci a orientaci v jednotlivých řešeních zdravotních pojišťoven, viz tabulka č. 5.

Tabulka 5 Přehled ostatních funkcí jednotlivých řešení

Funkce	Pojišťovna			
	VZP ČR	ZP MVČR	HZP	Portál ZP
Údaje o ZM		Správa uživatelů	Pošta	Verifikace pojištěnce a ověření EHIC
Zaměstnanci poj. u VZP ČR		Správa účtů	Požadavek na seznam zaměstnanců	Osobní schránka
Vyúčtování ZM		Zpracovatel účetnictví	-	Záznam o úrazu
Obecné podání		Zpracované formuláře	-	-
Záložky a kanály		-	-	-
Práce s certifikáty		-	-	-

[zdroj: autor]

Pozn. ZM = zaměstnavatele(li)

Nejvíce možností pro práci s portály nabízí portál VZP ČR, naopak nejméně funkcí nabízí řešení HZP. Mezi zajímavé funkce patří Záložky a kanály, kterou nabízí VZP ČR. Prostřednictvím této funkce si uživatel může přizpůsobit zobrazení jednotlivých aplikací. Tuto možnost žádné jiné řešení nenabízí. Více v kapitole 4.1.2.

6 Certifikáty

V této kapitole je uvedeno mapování možnosti využití různých druhů certifikátů (komerčních i kvalifikovaných), které proběhlo na základě dostupné dokumentace jednotlivých řešení. Dále je uvedeno vlastní srovnání jednotlivých druhů certifikátů, které jsou zapotřebí k přístupu do portálů zdravotních pojišťoven.

Výstupem mapování je sada tabulek:

- Přehledná tabulka pro každé řešení: podporované komerční a kvalifikované certifikáty, možnosti jejich použití.
- Přehledná tabulka mapující, jak jsou certifikáty (zjištěné v předchozím bodě u jednotlivých řešení) podporovány napříč řešeními zdravotních pojišťoven.

6.1 Volba vhodného certifikátu

Jelikož si zaměstnavatel nemůže vybrat zaměstnance podle jejich zdravotních pojišťoven, musí komunikovat prakticky se všemi zdravotními institucemi. Znamená to pro něj akceptovat všechny podmínky, které pojišťovny pro elektronickou komunikaci od zaměstnavatele vyžadují. Pro elektronickou komunikaci s pojišťovnami je nejdůležitější zvolit správný certifikát. Ačkoliv si uživatel může vybrat pro svou zabezpečenou komunikaci s pojišťovnami v podstatě pouze ze dvou druhů certifikátů (kvalifikovaný, komerční), výběr správného certifikátu dříve způsoboval nemalé potíže a to díky tomu, že každá z pojišťoven vyžadovala jiný druh certifikátu. Pro zaměstnavatele, který odvádí zdravotní pojištění za zaměstnance a samozřejmě ne každý zaměstnanec je u stejné pojišťovny, to znamenalo vlastnit a spravovat certifikáty dva. Důvodů je několik. Jak již bylo uvedeno v úvodu, kvalifikovaný certifikát je podle zákona o elektronickém podpisu určen pro podepisování. Tento podpis má stejnou právní váhu jako ten vlastnoruční. Měla by v něm tedy být pouze nepopiratelnost odpovědnosti. Tento certifikát by tak měl být používán pouze pro podpis elektronických podání a podle zákona je nepřipustné, aby podepisující osoba elektronicky podepisovala množinu dat, jejíž obsah nezná. Jinými slovy, **vlastník certifikátu není oprávněn používat kvalifikovaný certifikát pro autentizaci**. Kvalifikovaný certifikát má však

v sobě nastavenou také možnost digitálního podpisu, tedy vlastnost, kterou lze použít i pro autentizaci (pozn. takto nastavený certifikát ale nelze ve většině aplikací použít – došlo zde k rozporu mezi praxí a tvůrci norem) [upraveno podle: 24]. Z tohoto důvodu lze kvalifikovaný podpis v našem případě použít pro přístup do portálů zdravotních pojišťoven. Tuto možnost poskytoval Portál ZP. Zde se naskytou dvě otázky:

- 1) Proč Portál ZP umožňoval přístup do portálu pomocí kvalifikovaného certifikátu?
- 2) Jakým způsobem lze umožnit přístup do portálu pomocí kvalifikovaného certifikátu a tím tak vlastně obejít zákon?

Důvodů, proč Portál ZP umožňoval přístup do svého portálu pomocí kvalifikovaného certifikátu je několik. Prvním je fakt, že kvalifikovaný certifikát má větší „váhu“, je jasně definován zákonem, podle kterého musí mít určité náležitosti a vlastnosti. Za jeho vydáním může stát jen akreditovaná certifikační autorita, která je pro všechny zdravotní pojišťovny důvěryhodná. Dalším důvodem je jistě použitelnost při elektronické komunikaci s úřady státní správy. Kvalifikovaný certifikát je jediným prostředkem k bezpečné komunikaci s tímto orgánem, s nímž zaměstnavatel pravděpodobně elektronicky komunikovat bude a tak se tu naskytla možnost, jak zvýšit procento podání touto formou.

Odpověď na druhou otázku je jednoduchá. Řeší se to vtipně tak, že před vstupem do portálu osoba, která se autentizuje, podepíše srozumitelný text, např. „Tímto se přihlašuji do portálu ...“. Navíc vzhledem k tomu, že zákon o elektronickém podpisu a ani jiné prováděcí předpisy, které jsou závazné pro EU a samozřejmě také pro Českou republiku, nestanovují sankci za porušení použití kvalifikovaného certifikátu pro autentizaci, je tento problém vyřešen. Alespoň do té doby, než nějaký právní předpis toto porušení sankcionuje.

Zajímavý průběh volby správného certifikátu pro přístup do portálu a provádění zabezpečených operací měla VZP ČR. Ta dříve vyžadovala vlastnit oba dva certifikáty, tedy *komerční přístupový certifikát* (pro ověření totožnosti uživatele při přihlašování k Portálu a šifrování spojení s Portálem VZP ČR) a *osobní kvalifikovaný certifikát* (pro elektronický popis podání, zasílaných přes Portál VZP ČR). Pokud zaměstnavatel

splňoval tento požadavek, měl jistotu nejvyšší formy zabezpečeného přístupu, respektující zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu. Respektoval také znění prováděcích předpisů certifikační autority. Vzhledem k tomu, že poměrně malé procento z řad zaměstnavatelů vyžadovalo tuto vysokou formu zabezpečení a jelikož jsou zaměstnavatelé schopni přenést část odpovědnosti za přenos dat na sebe, VZP ČR umožnila na základě úpravy znění smluvního vztahu použití komerčního certifikátu I. CA jak pro přístup, tak pro elektronický podpis. Tuto filosofii zvolil i Portál ZP, který v dnešní době také umožňuje přístup a šifrování dat pomocí komerčního certifikátu. Komerční certifikát se stal více používaným hlavně díky jeho ceně, která je o několik set korun nižší, dokonce některé certifikační autority a zdravotní pojišťovny nabízejí tento certifikát za určitých podmínek zdarma. Komerčnímu certifikátu hraje do karet i fakt, že jeho získání je o dost snazší, než je tomu u kvalifikovaného certifikátu, u něhož je třeba např. ověřit vlastnoruční podpis na matrice, zaslání formuláře autoritě atd. Postupně se tak přecházelo na používání komerčního certifikátu, který nabízel rozmanitější způsob využití, zejména v bankovním sektoru.

Dalším důvodem ústupu využití kvalifikovaného certifikátu bylo to, že se tomuto certifikátu jednoduše nevěřilo, ačkoliv, jak už bylo řečeno v úvodu, má stejnou právní váhu jako vlastnoruční podpis. Ne proto, že by měl menší stupeň zabezpečení (oba dva certifikáty, kvalifikovaný a komerční mají stejný stupeň zabezpečení), ale problém byl v jednoznačném přiřazení osoby k certifikátu. Kvalifikovaný certifikát totiž umožňuje podání dokumentů bez nutnosti dodatečného ověření odesílatele. Pojišťovny radši zvolily pro přístup i podpis komerční certifikát a měly jistotu, že osoba, se kterou komunikují, je ta, která se před elektronickou komunikací osobně dostavila, prokázala svou totožnost dvěma doklady a podepsala dodatek ve smlouvě. V tomto dodatku se dohodli, že komerční certifikát bude mít vlastnost vlastnoručního podpisu, viz kapitola 3.1.1.

Aby toho nebylo málo, VZP ČR dnes nabízí přístup na Portál i pouze pomocí kvalifikovaného certifikátu. Reagovala tak na časté požadavky ze stran svých klientů, kteří postupně přestávali mít nedůvěru vůči kvalifikovanému certifikátu a elektronické komunikaci vůbec. Svůj podíl na tom má již zmíněná státní správa, která napomohla prolomit jakousi psychologickou bariéru na straně uživatelů ve smyslu nedůvěry k tomuto způsobu podepisování. Vzhledem k tomu, že elektronické podpisy dnes uznává také stát, není důvodu této technologii a ověřovacím postupům nedůvěřovat.

Obecně platí, že pokud chce zaměstnavatel navíc komunikovat se státní správou, podávat některé oficiální dokumenty prostřednictvím podatelů, podávat daňové přiznání atd., bude potřebovat kvalifikovaný certifikát.

6.1.1 Potřebné certifikáty od jednotlivých certifikačních autorit pro elektronickou komunikaci

V této podkapitole jsou k dispozici srovnání jednotlivých pojišťoven z hlediska certifikátů, které má zaměstnavatel možnost použít pro elektronickou komunikaci.

Tabulka 6 Podrobný přehled potřebných certifikátů pro komunikaci s Portálem VZP ČR a srovnání cen certifikátů

Řešení	Důvěryhodná autorita	Druh certifikátu	Použití certifikátu	Platnost	Orientační cena (Kč, s DPH)
Portál VZP ČR	I. CA	Kvalifikovaný	Podpis i přístup	12 měsíců	752,-
		Komerční	Podpis i přístup	6 měsíců	322,-
				12 měsíců	580,-
	Česká pošta s. p. (PostSignum)	Kvalifikovaný QCA	Podpis i přístup	12 měsíců	190,-
		Komerční VCA	Podpis i přístup	12 měsíců	190,-
	eIdentity, a.s. (ACAeID)	Kvalifikovaný	Podpis i přístup	12 měsíců	702,-
		Komerční	Podpis i přístup	12 měsíců	583,-
	Česká spořitelna a.s. (I. CA)	Komerční	Podpis i přístup	6 měsíců	322,-
				12 měsíců	580,-
	Komerční banka a.s. (DCS CA KB)	Komerční	Podpis i přístup	Záleží na jednotlivých řešeních (čipová karta, čtečka)	
	ČSOB a.s.	Komerční	Podpis i přístup	6 měsíců	322,-
				12 měsíců	580,-

[zdroj: autor]

VZP ČR jako jediná nabízí certifikáty od společnosti eIdentity, a.s., svou cenou ale nemohou konkurovat certifikátům České pošty.

V další tabulce (viz tab. 7) je přehled certifikátů, které zaměstnavatel musí vlastnit, pokud chce komunikovat elektronickou formou s HZP.

Tabulka 7 Podrobný přehled potřebných certifikátů pro komunikaci s Elektronickou přepážkou Hutnické zaměstnanecké pojišťovny a srovnání cen certifikátů

Řešení	Důvěryhodná autorita	Druh certifikátu	Použití certifikátu	Platnost	Orientační cena (Kč, s DPH)
Elektronická přepážka HZP	I. CA	Kvalifikovaný	Podpis i přístup	12 měsíců	539,- (jen u HZP)
		Komerční	Podpis i přístup	6 měsíců	322,-
				12 měsíců	580,-
	Česká pošta s. p. (PostSignum)	Kvalifikovaný QCA	Podpis i Přístup	12 měsíců	190,-
		Komerční VCA	Podpis i přístup	12 měsíců	190,-
	CA Czechia, s.r.o.	Komerční	Podpis i přístup	12 měsíců	159,-
		Komerční	Podpis i přístup	12 měsíců	Zdarma (jen pro pojištěnce HZP)
	Česká spořitelna a.s. (I. CA)	Komerční	Podpis i přístup	6 měsíců	322,-
				12 měsíců	580,-
	Komerční banka a.s. (DCS CA KB)	Komerční	Podpis i přístup	Záleží na jednotlivých řešeních (čipová karta, čtečka)	
	ČSOB a.s.	Komerční	Podpis i přístup	6 měsíců	322,-
				12 měsíců	580,-
TrustPort	Komerční	Podpis i přístup	12 měsíců	350,-	
			Kvalifikovaný	24 měsíců	1000,-

[zdroj: autor]

Hutnická zaměstnanecká pojišťovna nabízí jako jediná certifikáty od CA Czechia s.r.o., které jsou za sníženou cenu (kvalifikovaný) nebo zdarma (jen pro pojištěnce u HZP) a AEC spol. s r.o (TrustPort). Nabízí tak přístup pomocí největšího počtu certifikátů od různých poskytovatelů certifikačních služeb.

Tabulka 8 Podrobný přehled potřebných certifikátů pro komunikaci s Portálem ZP a srovnání cen certifikátů

Řešení	Důvěryhodná autorita	Druh certifikátu	Použití certifikátu	Platnost	Orientační cena (Kč, s DPH)
Portál ZP	I. CA	Kvalifikovaný	Podpis i Přístup	12 měsíců	752,-
		Komerční	Podpis i přístup	6 měsíců	322,-
				12 měsíců	580,-
	Česká pošta s. p. (PostSignum)	Kvalifikovaný QCA	Podpis i Přístup	12 měsíců	190,-
		Komerční VCA	Podpis i přístup	12 měsíců	190,-
	Česká spořitelna a.s. (I. CA)	Komerční	Podpis i přístup	6 měsíců	322,-
				12 měsíců	580,-
	Komerční banka a.s. (I. CA)	Komerční	Podpis i přístup	Záleží na jednotlivých řešeních (čipová karta, čtečka)	
	ČSOB a.s. (I. CA)	Komerční	Podpis i přístup	6 měsíců	322,-
				12 měsíců	580,-

Z výše uvedených tabulek je zřejmé, že pokud zaměstnavatel chce komunikovat s jednotlivými zdravotními pojišťovnami, stačí mu vlastnit jeden ze dvou druhů certifikátů. Z těchto tabulek také vyplývá, že nejvýhodnější volbou pro zaměstnavatele je kvalifikovaný certifikát od České pošty, který má platnost 12 měsíců a stojí 190 Kč, což je nejnižší cena mezi nabízenými certifikáty. Pokud bude zaměstnavatel komunikovat i s úřady státní správy, je tento certifikát správnou volbou.

Pokud zaměstnavatel nemá žádný certifikát, je nejvýhodnější zvolit kvalifikovaný nebo komerční od České pošty, protože pomocí těchto certifikátů bude moci komunikovat se všemi zdravotními pojišťovnami a cena těchto certifikátů je nejnižší. Vzhledem k tomu, že je tu ještě možnost komunikovat s ZP MVČR prostřednictvím elektronické podatelny, která podporuje „jen“ certifikáty od I. CA a České pošty, je výběr certifikátu od České pošty ještě výhodnější. Zbývá si jen vybrat mezi kvalifikovaným certifikátem a komerčním. Zde si zaměstnavatel musí rozmyslet, zda certifikát bude používat jen pro komunikaci s pojišťovnami, nebo i s jinými institucemi.

Pro komunikaci s eForms ZP MVČR není potřeba vlastnit žádný certifikát (komunikace je zabezpečena uživatelským jménem a heslem), proto tabulka s přehledem potřebných certifikátů chybí. V následujícím srovnání podporovaných certifikátů služba eForms opět není zahrnuta ze stejných důvodů. ZP MV ČR se svým řešením elektronické komunikace zcela odlišuje od ostatních.

Tabulka 9 Srovnání podporovaných certifikátů

Certifikát	Podpora certifikátů v jednotlivých řešeních pojišťoven		
	Portál VZP	El. Přepážka HZP	Portál ZP (ČNZP, RBP, OZP, VoZP, ZPŠ, ZP METAL-ALIANCE)
I. CA kvalifikovaný, komerční	+	+	+
PostSignum QCA, VCA	+	+	+
eIdentity kvalifikovaný, komerční	+	+	-
Česká spořitelna, a.s., komerční	+	+	+
Komerční banka, a.s., komerční	+	+	+
ČSOB, a.s., komerční	+	+	+
CA Czechia s.r.o., kvalifikovaný, komerční	-	+	-
TrustPort	-	+	-

Z tabulky je patrné, že nejvíc certifikátů podporuje řešení od Hutnické zaměstnanecké pojišťovny, naopak nejméně podporuje Portál ZP. Dále pokud je určitý certifikát vlastněný MSP podporován u dané zdravotní pojišťovny, se kterou chce elektronicky komunikovat.

7 Závěr a doporučení

Cílem této práce bylo zmapovat řešení jednotlivých zdravotních pojišťoven pro elektronické podání MSP. Dalším cílem bylo zmapovat základní funkcionalitu jednotlivých řešení a popsat možnosti využití různých druhů komerčních a kvalifikovaných certifikátů v jednotlivých řešeních.

Cílem kapitoly 3 bylo zmapování existujících zdravotních pojišťoven. Tohoto cíle se podařilo dosáhnout prostřednictvím seznamu pojišťoven registrovaných u Ministerstva zdravotnictví České republiky. Kapitola se věnuje popisu existujících zdravotních pojišťoven, jsou ujasněny podmínky, které MSP potřebuje znát před elektronickou komunikací s jednotlivými řešeními zdravotních pojišťoven. Dále je zde řečeno, co si pod slovem portál lze představit a dále je vysvětlen pojem certifikát.

Cílem kapitoly 4 bylo zmapování řešení dostupných pro elektronickou komunikaci se zdravotními pojišťovnami. Cíle se podařilo dosáhnout na základě veřejných informací poskytnutých zdravotními pojišťovnami na jejich webových stránkách a na základě osobních konzultací byla zmapována řešení nabízená jednotlivými zdravotními pojišťovnami pro elektronickou komunikaci s nimi. Zmapování bylo provedeno v rozsahu: zdravotní pojišťovna, název řešení, základní charakteristiky a popis funkcí. Výsledkem je tabulka znázorňující jednotlivá řešení u konkrétních zdravotních pojišťoven. Tento přehled je z pohledu MSP dobrý pro rychlou orientaci mezi jednotlivými řešeními elektronické komunikace. Dále je patrné, že všechna řešení elektronické komunikace jednotlivých zdravotních pojišťoven nabízí vše potřebné pro vyřízení agendy spojené s odvodem zdravotního pojištění za zaměstnance. Dalším významným prvkem, který stojí za povšimnutí, je řešení Portálu ZP, který nabízí možnost komunikovat již se šesti pojišťovnami. Výhodou je jednotný systém, který je pro všechny zúčastněné pojišťovny stejný, pouze s nepatrnými odlišnostmi ve formě barevného podání portálu. Ještě stojí za zmínku řešení VZP ČR, zejména uživatelské dokumentace, které jsou volně ke stažení na stránkách pojišťovny. K dispozici je uživatelská příručka pro pojištěnce, zaměstnavatele, lékaře, instituce atd. V jednotlivých dokumentacích jsou obsaženy vyčerpávající informace o fungování Portálu VZP ČR. Dále musím zmínit podobu formulářů. Všechny formuláře mají podobu tištěné formy

s tím rozdílem, že některé údaje, hlavně osobní, jsou předvyplněny. Tento systém zvolila VZP ČR velmi chytře, protože zaměstnavatelé jsou s formuláři již několik let seznámeni a přechod z tištěné do digitální podoby by tak neměl nikomu činit potíže.

Cílem kapitoly 5 bylo zmapování a srovnání základních funkcionalit jednotlivých řešení. Tohoto cíle se podařilo dosáhnout díky informacím dostupných klientům prostřednictvím demoverzí, nápověd a dalších poskytnutých informací, které jsou k dispozici na kontaktních adresách zdravotních pojišťoven. Výsledkem je přehled základních funkcionalit dostupných uživateli-zaměstnavateli. Tyto funkcionality byly vybrány na základě důležitosti jednotlivých funkcí, které vyplývají z obsahu zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění.

Výsledkem je, že všechna řešení zdravotních pojišťoven splňují požadavky kladené od zaměstnavatelů pro odvod zdravotního pojištění za zaměstnance. Dále je patrné, že největší komfort nabízí zaměstnavateli řešení VZP ČR, které poskytuje nejvíce funkcí a možností pro práci s portálem, např. Záložky a kanály, Žurnál, atd.

Cílem kapitoly 6 bylo zmapování a srovnání možnosti využití různých druhů certifikátů. Tohoto cíle bylo dosaženo pomocí dostupné dokumentace k jednotlivým řešením. Certifikáty byly srovnány podle jednotlivých druhů, které jsou zapotřebí k přístupu do portálů zdravotních pojišťoven. Výstupem této kapitoly je přehled, mapující, jak jsou certifikáty podporovány napříč řešeními zdravotních pojišťoven. Jelikož si zaměstnavatel nemůže vybrat své zaměstnance podle toho, u které pojišťovny je daný zaměstnanec pojištěn, nezbyvá mu nic jiného, než se naučit komunikovat se všemi pojišťovnami.

Z výstupu vyplývá, že nejvýhodnějším certifikátem pro elektronickou komunikaci se zdravotními pojišťovnami je kvalifikovaný certifikát PostSignum České pošty s. p., který je nejlevnější a lze s ním komunikovat se všemi zdravotními pojišťovnami. Jelikož je kvalifikovaný, umožňuje komunikovat i s úřady státní správy (ČSSZ, Úřad práce, apod.). Tento certifikát zaměstnavatel využije také v případě vedení účetnictví v elektronické podobě (vystavuje-li účetní a daňové doklady v elektronické podobě). ZP MVČR se svým řešením zcela odlišuje od ostatních. Pro tuto komunikaci není zapotřebí vlastnit žádný z dostupných certifikátů, neboť umožňuje přístup do svých elektronických služeb pomocí uživatelského jména a hesla. Zajímavou alternativou

elektronické komunikace je služba REP od České pošty s. p. U této služby je již zapotřebí mít jeden z nabízených certifikátů I. CA nebo PostSignum od České pošty s. p.

8 Seznamy a přílohy

Použitá literatura

- [1] Oficiální stránky Hutnické zaměstnanecké pojišťovny [online]. c2007 [cit. 2007-07-20], URL: <<http://www.hzp.cz/prepazka/dotazy.php?id=1681>>.
- [2] Oficiální stránky společnosti První certifikační autorita a.s. [online]. c2007 [cit. 2007-07-20]. URL: <http://www.ica.cz/home_cs/?acc=faq>.
- [3] Doležal, D. Co to je digitální certifikát [online]. c2003 [cit. 2007-07-20]. URL: <<http://interval.cz/clanky/co-to-je-digitalni-certifikat/>>.
- [4] Bosáková, D., Hobza, J., Stachovcová, L., Vondruška, P. Elektronický podpis od A do Z [online]. c2002 [cit. 2007-07-20]. URL: <<http://www.mvcr.cz/casopisy/s/2002/0040/pril.html>>.
- [5] Oficiální stránky Zdravotní pojišťovny METAL-ALIANCE [online]. c2007 [cit. 2007-07-20]. URL: <<http://www.zpma.cz/detail.php?id=169>>.
- [6] Oficiální stránky společnosti První certifikační autorita a.s. [online]. c2007 [cit. 2007-07-20]. URL: <http://www.ica.cz/home_cs/?acc=cenik_sluzeb>.
- [7] Oficiální stránky Všeobecné zdravotní pojišťovny ČR [online]. c2007 [cit. 2007-07-20]. URL: <<http://www.vzp.cz/cms/internet/cz/Vseobecne/O-nas/>>.
- [8] Oficiální stránky Všeobecné zdravotní pojišťovny ČR [online]. c2007 [cit. 2007-07-20]. URL: <<http://www.edb.cz/Detail.aspx?L=CZ&SML=5101850022000>>.
- [9] Oficiální stránky Všeobecné zdravotní pojišťovny ČR [online]. c2007 [cit. 2007-07-20]. URL: <<http://www.vzp.cz/cms/internet/cz/Vseobecne/Portal/informace-o-registraci-na-Portale/pristup-k-portalu>>.
- [10] Oficiální stránky společnosti První certifikační autorita a.s. [online]. c2007 [cit. 2007-07-20]. URL: <<http://www.ica.cz/Postup.doc>>.
- [11] Dokumentace k Portálu Všeobecné zdravotní pojišťovny ČR [online]. c2007 [cit. 2007-07-20]. URL: <http://www.vzp.cz/cms/internet/cz/Vseobecne/Portal/uzivatelska-dokumentace-portal/UP_EX-El-pod-Uvod_1_3.pdf>.
- [12] Oficiální stránky Zdravotní pojišťovny Ministerstva vnitra ČR [online]. c2007 [cit. 2007-07-20]. URL: <<http://www.zpmvcr.cz/index.php?podmenu=74>>.
- [13] Oficiální stránky Zdravotní pojišťovny Ministerstva vnitra ČR [online]. c2007 [cit. 2007-07-20]. URL: <<http://www.zpmvcr.cz/index.php?podmenu=94>>.

- [14] Oficiální stránky Zdravotní pojišťovny Ministerstva vnitra ČR [online]. c2007 [cit. 2007-07-20]. URL: <<https://eforms.zpmvcr.cz/eforms/napoveda/manual>>
- [15] Oficiální stránky Hutnické zaměstnanecké pojišťovny [online]. c2007 [cit. 2007-07-20], URL: <<http://www.hzp.cz/main/clanek.php?id=45>>.
- [16] Oficiální stránky Hutnické zaměstnanecké pojišťovny [online]. c2007 [cit. 2007-07-20], URL: <<https://vip.hzp.cz/login.php?page=X14>>.
- [17] Oficiální stránky České národní zdravotní pojišťovny [online]. c2007 [cit. 2007-07-20], URL: <<http://www.cnzp.cz/static.php?fcSoub=profil&>>.
- [18] Oficiální stránky Oborové zdravotní pojišťovny [online]. c2007 [cit. 2007-07-20], URL: <<http://www.ozp.cz/>>.
- [19] Oficiální stránky Revírní bratrské pokladny, zdravotní pojišťovna [online]. c2007 [cit. 2007-07-20], URL: <<http://www.rbp-zp.cz/index.php?id=2&pa=2>>.
- [20] Oficiální stránky Vojenské zdravotní pojišťovny [online]. c2007 [cit. 2007-07-20], URL: <<http://www.vozp.cz/Default.aspx?section=14&server=1&article=10>>.
- [21] Oficiální stránky Zaměstnanecké pojišťovny Škoda [online]. c2007 [cit. 2007-07-20], URL: <http://www.zpskoda.cz/cs/onas/uvodni_slovo.asp>.
- [22] Oficiální stránky Zdravotní pojišťovny METAL-ALIANCE [online]. c2007 [cit. 2007-07-20]. URL: <<http://www.zpma.cz/o-pojistovne>>.
- [23] Dokumentace k Portálu ZP [online]. c2007 [cit. 2007-07-20]. URL: <<http://www.portalzp.cz/download/Prirucka%20Portalu%20ZP.pdf>>
- [24] Oficiální stránky Ministerstva informatiky ČR [online]. c2007 [cit. 2007-07-20]. URL: <<http://www.micr.cz/scripts/detail.php?id=3533>>.
- [25] Zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu [online]. c2007 [cit. 2007-07-20]. URL: <<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/epodpis/cast1.aspx>>.
- [26] Zákon č. 486/2004 Sb., Úplné znění zákona č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu), jak vyplývá z pozdějších změn.
- [27] Oficiální stránky Ministerstva informatiky ČR [online]. c2007 [cit. 2007-07-20]. URL: <<http://www.micr.cz/statistiky/default.htm>>
- [28] Seznam zdravotních pojišťoven registrovaných na Ministerstvu zdravotnictví [online] c2007 [cit 2007-07-20] URL:< <http://www.mzcr.cz/data/c902/lib/zp-seznam.htm>>

Použité zkratky a pojmy

ASCII – anglická zkratka (American Standard Code for Information Interchange),

kódová tabulka, definuje znaky anglické abecedy

Autentizace – proces ověření identity

ČNZP – Česká národní zdravotní pojišťovna

ČSSZ – Česká správa sociálního zabezpečení

Extranet – soukromá síť, využívá technologii internetu

HZP – Hutnická zaměstnanecká pojišťovna

I.CA – První certifikační autorita

IIS – Integrovaný informační systém

MSP – Malý a střední podnik

OZP – Oborová zdravotní pojišťovna

RBP – Revírní bratrská pokladna

REP – Registrovaná elektronická pošta

Samosprávce – vyhrazený uživatel ze zástupců subjektu

ÚP VZP ČR – Územní pracoviště

VoZP – Vojenská zdravotní pojišťovna

VZP ČR – Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky

ZP MVČR – Zdravotní pojišťovna Ministerstva vnitra České republiky

ZPŠ – Zaměstnanecká pojišťovna Škoda

Seznam obrázků a tabulek

Obrázek 1 Schéma vztahů mezi Portálem VZP ČR a okolím.....	17
Obrázek 2 Rozdělení pracovní plochy Portálu VZP ČR.....	17
Obrázek 3 Možnosti rozvržení kanálů v oblasti pracovní plochy.....	18
Obrázek 4 Rozhraní pro vložení nového certifikátu	19
Obrázek 5 Žurnál přiřazení certifikátů.....	20
Obrázek 6 Ukázka formuláře připraveného k vyplnění	21
Obrázek 7 Ukázka podání datového souboru	22
Obrázek 8 Úvodní stránka aplikace e-AVA.....	29
Obrázek 9 Správa účtu v aplikaci e – AVA	30
Obrázek 10 Hromadné oznámení zaměstnavatele	34
Obrázek 11 Doručená pošta	35
Obrázek 12. Odeslaná pošta.....	35
Obrázek 13 Nastavení uživatelského prostředí	36
Obrázek 14 Výběr kategorie	36
Obrázek 15 Demo verze Portálu ZP	40

Tabulka 1: Přehledné zobrazení jednotlivých druhů certifikátů a jejich standardní využití.....	15
Tabulka 2 Přehled řešení jednotlivých pojišťoven.....	40
Tabulka 3 Alternativní způsob podání u jednotlivých řešení.....	45
Tabulka 4 Přehled základních funkcionalit jednotlivých řešení	46
Tabulka 5 Přehled ostatních funkcí jednotlivých řešení	46
Tabulka 6 Podrobný přehled potřebných certifikátů pro komunikaci s Portálem VZP ČR a srovnání cen certifikátů	50
Tabulka 7 Podrobný přehled potřebných certifikátů pro komunikaci s Elektronickou přepážkou Hutnické zaměstnanecké pojišťovny a srovnání cen certifikátů	51
Tabulka 9 Podrobný přehled potřebných certifikátů pro komunikaci s Portálem ZP a srovnání cen certifikátů	51
Tabulka 10 Srovnání podporovaných certifikátů.....	53